

શોરથ વિશર્ણિમાલી

SORATH VISASHRIMALI - RNI NO.: 22805/73

Vol. No. : 53 ♦ Issue : 06 ♦ Pages : 36 ♦ Mumbai ♦ June 2025 ♦ Price : Rs.8/-

દમદારાંજલિ

: જન્મ
Dt. 26-2-1952

અર્થિતશરણ :
Dt. 18-6-2017

સ્વ. શ્રીમતી રશ્મિલેન લલિતભાઈ રામાણી

જીવન એવું જીવી ગયા કે જોનારા જોયા કરે,
સુખને છલકાવ્યું નહીં, દુઃખને દેખાડ્યું નહીં,
આપના પવિત્ર પ્રેમ લાગણી સંસ્કારો...
અમારા સર્વેના હદ્યમાં સદા જીવંત રહેશે...
હે પરમકૃપાળુ પરમાત્મા આવા સરળ, પ્રેમાળ, મિલનસાર આત્માને
સાચી શાંતિ આપજો...

: પ્રેમાળ પરિવાર :

લલિતભાઈ મુળાજુભાઈ રામાણી

નિકુંજ-સોનલ
દર્શિંતા, હેતાંશ

આશિષ-ડિંજલ
દેનીલ, સાન્ધી
(મૂળ વતન લાખાપાદર)

કાજલ-મેહુલ
વિરાલી, રાજીવી

: પિયર પરિવાર :
સ્વ. શ્રી પોપટલાલ દુર્લ્બલજી દોશી પરિવાર
(જૂનાગઢવાળા)

: નિવાસસ્થાન :

ની/૪, સ્વસ્તિક બંગલોઝ, વસંતકુંજ સોસાયટી, જૈનનગર, પાલડી, અમદાવાદ-380007 • (M) 98252 54900

સંતોષ

શ્રી સોરથ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ

શ્રી તારચંદ ધનજીભાઈ મહેતા કાર્યાલય,
૪, દેવકરણ મેન્ચાન, બિલ્ડિંગ નં.૭, બીજે માળે,
૨૪, વિકલદાસ રોડ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨.

ફોન : ૦૨૨ - ૨૨૦૬૮૧૭૨

સમય : બપોરે ૧ થી સાંજે ૬ (1.00 pm to 6.00 pm)

E-Mail: svjainsamajmumbai2@gmail.com

data@svjainsamaj.com www.svjainsamaj.com

તંત્રી : શ્રી જીયેશ શરદચંદ વસા - મો. ૯૮૨૨૨૬૬૭૧૪

સમાજની કારોબારી સમિતિ

શ્રી ડિરીટુકુમાર પ્રમુલાલ મહેતા.....	પ્રમુખ
શ્રી મહેશભાઈ મધુરાદાસ સાવીયા	ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ
શ્રી ધીરેનભાઈ દેવચંદ વસા.....	ઉપપ્રમુખ
શ્રી પારિમલભાઈ મનસુખલાલ ભીમાણી.....	માનદમંત્રી
શ્રી સંજીવભાઈ ધનસુખલાલ મહેતા.....	માનદમંત્રી
શ્રી યોગેશભાઈ વિનોદરાય વોરા.....	ખજાનચી
શ્રી જીયેશભાઈ શરદચંદ વસા.....	મુખ્યપત્ર તંત્રી
શ્રી ડિશોરભાઈ લાલચંદ રામાણી.....	સભ્ય
શ્રી જ્યુભાઈ ચુનીલાલ દોશી.....	સભ્ય
શ્રી શૈલેષભાઈ વજલાલ વોરા.....	સભ્ય
શ્રી કૃત્તિભાઈ રસિકલાલ વસા.....	સભ્ય
શ્રી અતુલભાઈ ધનજીભાઈ વસા.....	સભ્ય
શ્રી જીયેશભાઈ ચુનીલાલ વસા.....	સભ્ય
ડૉ. ધર્મશભાઈ રસિકલાલ વોરા.....	સભ્ય
શ્રી મેહુલભાઈ વિનોદરાય શેઠ	સભ્ય
શ્રી અરૂપભાઈ મનસુખલાલ વોરા.....	સભ્ય
શ્રી પ્રવીણચંદ ચીમનલાલ વોરા.....	કો-ઓપ્ટ
શ્રી હિતેષભાઈ છોટલાલ વોરા.....	કો-ઓપ્ટ

Bank Details

Name : SHRI SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ
 Banker : Bank of Baroda, M.J. Market, Mumbai - 400003.
 S.B. A/C No. 03870100000044
 IFSC : BARB0BULLIO (fifth digit will be numerical zero),
 MICR : 400012047

NAME : SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ TRUST
 Banker : Union Bank of India
 Princess Street, Mumbai - 400002
 S.B.A/C.No. 319102010054364
 IFSC : UBIN0531910

કાનૂની કાયકીન મુંબઈનું રહેશે.
Auditor : Punit Golwala & Co.

Chartered Accountant, Mumbai-400 009.

લવાજમ દરો ભારતમાં આજીવન : રૂ. ૨૭૦૦/-
 પરદેશમાં (ફક્ત વાર્ષિક) : USD 20 (Yearly)

મુદ્દણ અને પોસ્ટિંગ : લક્કી પ્રિન્ટર્સ
 ૪૦, મહેતા ઈન્ડ. એસ્ટેટ, લિબર્ટી ગાર્ડન કોસ રોડ નં. ૩,
 મલાડ (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૬૪

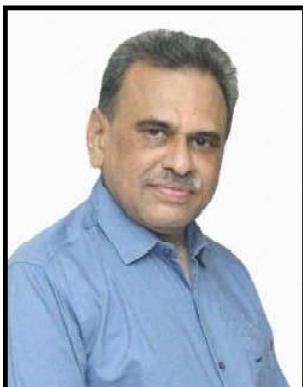

હું બસમાં ચડી ગયો. અંદર ભીડ લોઇને હું ખુલ અસ્વસ્થ થઈ ગયો. થાકી ગયો હતો પણ બેસવાની જગ્યા નહોતી. બસ ત્યારે જ, એક વ્યક્તિએ તેની સીટ ખાલી કરી. ખાલી સીટની બાજુમાં ઊભેલો માણસ ત્યાં બેસી શક્યો હોત, પરંતુ તેના બદલે તેણે મને એ સીટ ઓફર કરી. થાકી ગયો હોવાથી મેં તો તક ઝડપી લીધી અને સીટ ઉપર બેસી ગયો કેમકે મારે છેલ્લા સ્ટોપ ઉપર ઉત્તરવાળું હતું અને લગભગ અડધો કલાક નો પ્રવાસ બાકી હતો. બે સ્ટોપ ગયા પછી ફરી એ જ વાત બની. તેણે પોતાની સીટ બીજાને આપી દીધી. સમગ્ર પ્રવાસ દરમિયાન આવું ૫-૬ વખત બની ગયું અને મારું મન વિચારોના ચકરાવે ચડી ગયું. આ માણસ એક સામાન્ય કામદાર જેવો દેખાતો હતો, થાકેલો હતો અને આખો દિવસ કામ કર્યા પછી ઘરે પાછો ફરતો હતો.

છેલ્લા સ્ટોપ પર જયારે અમે બધા ઉત્તર્ય ત્યારે મારાથી રહેવાયું નહિ અને મેં તેની સાથે વાત કરી. ‘જયારે જયારે પણ તમને ખાલી સીટ મળી ત્યારે ત્યારે તમે તમારી સીટ બીજા વ્યક્તિને કેમ આપી રહ્યા હતા? તમારે તો છેલ્લા સ્ટોપ ઉત્તરવાળું હતું અને લગભગ ૩૦ મિનિટનો પ્રવાસ બાકી હતો અને તેમ ખુલ થાકેલા પણ હતા.’

નખ ભાવે તેનો જવાબ મને આશ્ર્યચકિત કરી ગયો. તેણે કહ્યું ‘હું મારા જીવનમાં બહુ ભણ્યો નથી કે હું ધનિક પણ નથી અને મારા પરિવારનું ગુજરાન પણ મહામહેનતે પુરું કરી રહ્યો છું. ઘણી બધી બાબતો જાણતો પણ નથી. મારી પાસે વધારે પૈસા પણ નથી તેથી મારી પાસે કોઇને આપવા માટે કંઈ જ નથી. એટલે જ હું દરરોજ આવું કરું છું. આ એક એવી વસ્તુ છે જે હું સરળતાથી કરી શકું છું અને વગર પૈસે કરી શકું છું અને મને પોતાને પણ કંઈક સંતોષ થાય છે કે મેં કંઈક તો સાચું કર્યું છે. ફળ શું મળશે તે ખબર નથી પણ મનને સંતોષ મળે છે અને રાત્રે નિરાંતરથી ઊંઘ આવે છે તેજ મારી જુંદગી છે. ‘આખો દિવસ કામ કર્યા પછી હું થોડો વધુ સમય માટે ઊભો રહી શકું છું. મેં તમને મારી સીટ આપી અને તમે આભાર કહ્યું. મેં કોઇના માટે કંઈક કર્યું તેનો મને સંતોષ હતો.’’

તંત્રી સ્થપને થી....

શ્રી જ્યેશ શરદ્યંદ્ર વસા
મો. ૬૩૨૨૨ ૬૬૭૧૪

જે સાધર્મિક ભક્તિ મધ્યમ વર્ગ ના માનવીને નહિ પહોંચે
તો તેમની આવનારી પેટીના લોકોનું ભવિષ્ય કેવું હશે ?
જે સાધર્મિક ભક્તિ મધ્યમ વર્ગ ના માનવીને સમયસર મળી જશે
તો તેમની આવનારી પેટીના લોકોનું ભવિષ્ય કેવું હશે ?

પુણ્યશાળી પ્રણામ,

આપણા લગભગ પરિવારોમાં આજે જે કાંઈ સગવડ કે પૈસે ટકે સુખી સંપદી છીએ એમાં છેલ્લી ત્રણ-ચાર પેટીઓની અથાગ મહેનતા, લગન, કઠિન પરિશ્રમ, સંસ્કાર અને સંદર્ભ ના પરિણામે છીએ.

આજે ગાડી બંગલામાં તેમજ દેશ વિદેશ ના શહેરોમાં પહોંચ્યા પહોંચતા ત્રણ થી ચાર પેટીઓનો આપેલો ભોગ અને એ પણ આપખણે, સ્વમેહનતે, સ્વામાનભેર, સાદગી, ભાઈચારા, સંસ્કારી અને સુગંધી જીવન જીવી જાણ્યાં !!

આપણા માંથી મોટાભાગના લોકો એવા હશે કે તેમને કાં તો તેમના માતાપિતા આગળથી ઉપર મુજબની વાત સાંભળી હશે અથવા તો પોતાની અંગત જુંદગીમાં થોડો ઘણો અનુભવ પણ કર્યો હશે. આર્થિક રીતે સુખી પરિવાર ને ત્વાં કદાચ કોઈ અણાદાર્યાં ખર્ચ જેમકે માંદગી વિગેરે આવી ગયું તો તેઓ સહેલાઈથી પહોંચ્યો શકે છે. તેઓ તેમના બાળકોને સારામાં સારું શિક્ષણ પણ આપી શકે તેવી પરિચ્છિતિમાં પહોંચ્યો ગયા હોય છે. પણ અત્યારે જે પરિવાર આર્થિક રીતે સંદ્ધાર નથી તેઓ તેમના અણાદાર્યાં આવેલા માંદગી ના ખર્ચ ને કેમ પહોંચ્યો વળશે ? તેઓ તેમના બાળકોને સારું શિક્ષણ કેમ આપી શકશે ? તેમજ તેમની આવનારી પેટી સમાજમાં સંદ્ધર કેમ બની શકશે ?

અત્યારે માંદગી અને ભણતર બને ખર્ચમાં દિવસે ને દિવસે ઘરખમ વધારો થતો જ જાય છે. લાખો રૂપિયાના બજેટવાળું ભણતર તેમજ માંદગી ના લાખો રૂપિયાનો હોસ્પિટલ નો ખર્ચ મધ્યમ વર્ગીય પરિવારની કમર તોડી જ નાખે છે સાથે તેઓના પરિવારની આગળની જુંદગી દર્દનીય બનાવી દે છે. જે સમાજના મધ્યમ વર્ગીય પરિવારને અત્યારે સંભાળી લેશું તો ભવિષ્યમાં તે જ પરિવાર બીજા પરિવારને પણ સંભાળી લેશે.

આપણે બધા આર્થિક રીતે સક્ષમ પરિવાર સાથે મળીને પોતપોતાની કેપેસિટી પ્રમાણે આપણાં જરૂરિયાત વાળા પરિવારોને માંદગી તેમજ શિક્ષણ ની સહાય માં ટેકો ન આપી શકીયે ?

આપણે તેમને ટેકો આપશું તો આપણાં સાધિર્મક પરિવારોને ત્વાં આવતી માંદગીના ખર્ચને તેઓ પહોંચ્યો વળશે તેમજ તેમના બાળકો પણ સારામાં સારું શિક્ષણ પામી શકશે જેથી તેમનાં સંતાનો સારું ભણીગળીને સારામાં સારું મહેનતાણું મેળવી શકે તેમજ તેમની આવનારી પેટી પણ સારામાં સારું શિક્ષણ પામી શકશે તેમજ પરિવારમાં કદાચ માંદગી આવે તેને પણ સારી રીતે પહોંચ્યો વળશે.

આર્થિક રીતે નબળા પરિવારો જેમ જેમ આર્થિક રીતે સંદ્ધર થશે તેમ તેમ સમાજમાંથી આર્થિક સહાયની જરૂરિયાત વાળો વર્ગ ઓછો થતો જશે.

દરેક વ્યક્તિને ધન પુણ્યથી મળે છે અને આપણાને પુણ્ય થી મળેલા ધનનો ઉપયોગ સાધર્મિક ભક્તિ રૂપે સદૃપ્યોગ કરશું તો ધનનો વધારો તો થવાનો જ છે પણ સાથે પુણ્યની પણ વૃદ્ધિ થવાની છે. લાગણીથી, દિલથી અને ઉલ્લાસ થી આપેલા નાનામાં નાની રકમ ની સહાય નું મૂલ્ય મોટામાં મોટી રકમની સરખામણી કરી શકે છે. બીજું આપણાં ધનનો સદૃપ્યોગ કરવાનો આ અમૂલ્ય અવસર છે. જીવનમાં જો કાંઈ સાથે આવશે તે આપણાં કરેલા સારા સુકૃત કર્મો.

શું આપણે આપણાં ભાઈચારા નો વારસો જાળવી શકશું ?

સાધર્મિક પરિવારનોની આંતરકી ઠારવાનો આ સરળ માં સરળ ઉપાય છે.

ચાલો આપણે બધા સહુ સાથે મળીને સાધર્મિક ભક્તિ કરવાનો નન્દ પ્રયાસ કરીયે.

મૈગ્રીભાવના એટલે શુભ થાઓ સકળ વિશ્વનું એવી અંતરની અભિલાષા

- મહેન્દ્ર પુનાતર

મૈત્રી અને પ્રેમ માટે ભાવશુદ્ધિ જરૂરી છે. આ માટેના મહત્વના ચાર ચરણો છે કરુણા, સંવેદના, પ્રસંગતા અને ઉદારતા. આ બાબત જીવન સાથે વણાઈ જાય તો આપણો જે કાંઈ કરીશું તે સારું જ થશે. ભગવાન મહાવીર કહે છે પ્રાણી માત્ર પ્રત્યે પ્રેમ એટલે કે કોઇના પણ પ્રત્યે દેખ, વેરઝેર અને ધૃણા નહીં. મૈત્રીમાં નિસ્વાર્થ ભાવના કોઇપણ જતની અપેક્ષા નહીં. આમાં આપવાનું મહત્વ છે શું આપો છો તે નહીં. મૈત્રી બધાનો સ્વીકાર કરે છે.

આપણો અગાઉના લેખોમાં બાર ભાવનાઓનો વિસ્તૃત ઘ્યાલ કર્યો. આ બાર ભાવનાઓ ઉપરાંત બીજી ચાર ભાવનાઓ મૈત્રી, પ્રમોદ, કરુણા, અને મધ્યરથ છે. આ ચાર ભાવનાઓ પરાભાવના, અનુસંધાન ભાવના કે પૂરક ભાવનાઓ તરીકે પણ ઓળખાય છે. આ ચાર ભાવનાઓનું ચિંતન બીજી બાર ભાવનાઓને સમજવામાં સહાયરૂપ બને છે. પ્રેમ, મૈત્રી અને કરુણા વગર હૃદયના દ્વારા ખુલે નહીં. ભગવાન મહાવીરે પ્રાણીમાત્ર પ્રત્યે મૈત્રીનો ભાવ રાખવાનું કર્યું છે. આમાં જગતના તમામ જીવોના કલ્યાણની વાત છે. પ્રલુબ પ્રેમ અને મૈત્રીનો સંદેશો આપ્યો છે. ‘મિતિ મેં સવ્ય ભૂઅષ્ટુ વૈરં મજૂજ ન કેવાં.’ બધા મારા મિત્રો છે. મારે કોઇની સાથે વેર નથી. આ માત્ર વિચાર નથી. પ્રગાહ ભાવ છે. પ્રેમ અને મૈત્રી હોય ત્યાં હિસા સંભવી શકે નહીં. પ્રેમ અને મૈત્રીમાં સ્વાર્થ, લોભ કે લાલચ હોય નહીં. એમાં કશું લેવાની કે પ્રાપ્ત કરવાની પણ ઇચ્છા કે અપેક્ષા ન હોય. આમાં તો આપણી પાસે જે કાંઈ છે તે આપવાનું છે. બીજાના કલ્યાણની મહેચ્છા રાખવાની છે.

અહીં હું જે મૈત્રી અને પ્રેમની વાત કરી રહ્યો છું તે સાંસારિક લૌકિક પ્રેમ અને મૈત્રીની વાત નથી. આ વાસનારહિત શુદ્ધ પ્રમેની અને કોઇપણ જતના નીજી સ્વાર્થ વગર સામી વ્યક્તિ કે જીવના

કલ્યાણની વાત છે. અસ્તિત્વના તમામ પદાર્થો પ્રત્યે આપણો મૈત્રીભાવ કેળવવાનો છે. ભગવાન મહાવીરનું મૈત્રીનું ફલક ઘણું વિસ્તૃત છે. તેઓ ઉઠતા, બેસતા કે ચાલતા ત્યારે ફુદરતના કોઈ પણ તત્ત્વને પોતાના થકી કશી હાનિ ન પહોંચે તેનો ઘ્યાલ કરતા હતા. હવાના એક ઝોકાની જેમ તેઓ આવતા અને જતા. તેઓ ઘરમા હોવા છતાં ઘરના લોકોને તેમની હ્યાતીનો ઘ્યાલ આવતો નહોતો અને પરિવારજનોને પણ ઘ્યાલ આવી ગયો હતો કે મહાવીર હોવા છતાં અહીં નથી.

મૈત્રી અને પ્રેમ માટે ભાવ શુદ્ધિ જરૂરી છે. આ માટેના મહત્વના ચાર ચરણો છે. કરુણા, સંવેદના, પ્રસંગતા અને ઉદારતા. આ બાબત આપણા જીવન સાથે વણાઈ જાય તો જે કાંઈ કરીશું તે સારું જ થશે. મૈત્રીનો ભાવ આવે તો શત્રુતા, ધૃણા અને વેરઝેર ખતમ થશે, કરુણાનો ભાવ આવે તો હુરતા, હિસા અને નફરત દૂર થશે. પ્રસંગતા ઉદાસી, વિખાદ, સંતાપ મટી જશે અને ઉદારતા આવશે તો દિલ મોઢું થશે અને કૃપણતા દૂર થશે.

આપણા ભાવો કઈ દિશામાં જઈ રહ્યા છે તેના પરથી આપણો કેવા છીએ તેનો ઘ્યાલ આવે છે. જગતમાં હુઃખ હતાશા, નિરાશા અને અશાંતિ છે તેના મુળમાં હિસા છે. કામ, કોધ, લોભ અને

મોહ એ પણ હિંસાના સૂક્ષ્મ સ્વરૂપો છે. પ્રભુએ કહ્યું છે. પ્રાણીમાત્ર પ્રત્યે પ્રેમ રાખો. સૌ જીવો આપણા જેવા છે. ભગવાન મહાવીરે અહિંસાને શક્તિ ગણાવીને જગતને પ્રેમ અને મૈત્રીનો સંદેશો આચ્છો છે.

જુંગાની હંમેશા દુંદમાં ચાલે છે. હિંસા-અહિંસા, સત્ય-અસત્ય, પ્રેમ-દ્વેષ, સારું-નરસું, મિત્રતા-શરૂતા. આમ આપણો એક દુંદને પસંદ કરી છીએ ત્યારે તેની અસર બીજા દુંદમાં પહોંચવી શરૂ થઈ જાય છે. કોઈ અજાણ્યા માણસ સાથે વેર થતું નથી. જેની સાથે સંબંધ હોય તેની સાથે જ વેરઝેરના બીજ રોપાતા હોય છે. સુખની સાથે દુઃખ આમ બધું એક બીજા સાથે સંકળાયેલું છે. મહાવીર જ્યારે કહે છે બધાની સાથે મારે મૈત્રી છે એનો અર્થ કોઇની પણ સાથે શરૂતા નથી. મહાવીર કહે છે પ્રાણી માત્ર પ્રત્યે મને પ્રેમ છે. તેનો અર્થ છે તેમને કોઇના પ્રત્યે દેખ અને ઘૂણા નથી. મિત્રતા અને શરૂતા વચ્ચે જે કોઈ બચી જાય છે તેને મહાવીર મૈત્રી કહેછે અને દ્વેષ અને પ્રેમ વચ્ચે જે કાંઈ બચી જાય છે તેને મહાવીર પ્રેમ કહે છે. મહાવીર બે અંતિમો વચ્ચે રહેવાનું કહે છે. કોઈ પણ આત્મા પર નહીં જવાનું પણ મધ્યમાં રહેવાનું કહે છે.

મૈત્રીમાં નિસ્વાર્થ ભાવના હોય, કોઈ પણ જાતની અપેક્ષા ન હોય, કશું મેળવવાનું ન હોય, માત્ર આપવાનું હોય, કાંઈક કરી છૂટવાનું હોય. મૈત્રીમાં આપવાનું મહત્વ છે. શું આપો છો તેનું મહત્વ નથી. મિત્ર જ્યારે આપે છે ત્યારે તેનો સ્વીકાર મહત્વનો છે. આ માટે અનુગ્રહિત થવું જોઈએ. સુદામા જ્યારે કૃષ્ણને મળવા ગયા ત્યારે તાંડુળ પોટલીમાં બાંધીને ગયા હતા. માંડમાં બૂખ વેઠીને મૂઠીભર ધાન ભેગું કર્યું હતું. એશ્વર્યના સ્વામીને તાંદળની શું ખોટ હતી? પણ સુદામાને મન બહુ મોટી કિમત હતી. સુદામાને આ બેટ આપવામાં થોડો સંકોચ પણ હતો. પણ કૃષ્ણ આ વાત સમજું ગયા હતા અને આને મોટી બેટ તરીકે માનીને ઉમળકાબેર સ્વીકાર કર્યો હતો. મૈત્રીમાં પ્રેમ મહત્વનો છે શું આપો છો તે મહત્વનું નથી. પ્રેમ અને ભાવથી આપેલી નાની એવી ચીજાનું સોના જેટલું મહત્વ છે. સુદામાએ કોઈ અપેક્ષાથી આખું નહોતું. પણ જ્યાં ઉદાર ભાવ હોય ત્યાં દરેક વસ્તુ કિંમતી બની જાય છે. સુદામા આપવા ગયા હતા એટલે તેમનો હાથ ઉપર રહ્યો છે. જીવનમાં જે કોઈ ઉદાર દિલે આપી શકે છે તે જ મેળવી શકે છે. લેવાની જ ભાવના હોય તેવા ભીખારીઓના હાથમાં શકોરું પણ આવતું નથી.

આપણી મૈત્રી સ્વાર્થના પાયા પર રચાયેલી હોય છે એટલે છેવટે કશું હાથમાં આવતું નથી. કોઈ પણ જાતના સ્વાર્થ અને હેતુ વગર આપણે મૈત્રી કરતા નથી. આપણાને તો આપણી ખુશામત કરે, વાહવાહ કરે એવા મિત્રો ગમે છે. કોઈ સાચી વાત કહે તે ગમતી નથી. તુરત વાહું પડી જાય છે. ધન, પદ અને સત્તા હોય ત્યારે મિત્રો તો ઠીક, સગાસંબંધીઓ પણ દૂર ભાગે છે. કોઇની મદદ લેવાનો સમય આવે ત્યારે માણસ ડાખ્યો બની જાય છે. આપવાનો

સમય આવે છે ત્યારે દૂર ભાગે છે. ખરે વખતે જે કામ આવે તે સાચો મિત્ર. પોતાને સુખ અને સગવડ મળ્યા પછી માણસ સ્વાર્થી બની જાય છે. પછી તે બીજાનો વિચાર કરતો નથી. જે માણસને મિત્ર ન ગણે તે પ્રાણીઓને અને બીજા જીવોને મિત્ર કેવી રીતે ગણી શકે?

એક ફીરીની નાનકડી જૂંપડી હતી. બહાર જોરદાર વરસાદ અને પવન કુંકાતો હતો. રાતના બાર વાગ્યાનો સુમાર. ફીરી અને તેની પત્ની સૂછ ગયા હતા. ત્યાં બહારથી કોઈએ બારણું ખબડાયું. ફીરી પોતાની પત્નીને જગાડીને કહ્યું, બહાર કોઈ આવ્યું લાગે છે. કદાચ કોઈને આશ્રયની જરૂર હશે. કોઈ યાત્રી બારણો આવ્યો લાગે છે. બારણું ખોલો. પત્નીએ કહ્યું : જૂંપડીમાં તો આપણો બે માંડમાં સૂર્ય રહીએ એટલી જગ્યા છે. ગીજ વ્યક્તિને આમાં કયાં સુવડાવીશું?

ફીરી કહ્યું, ગાંડી! આ કોઈ થોડો અમીરનો મહેલ છે કે તે નાનો પડે. આ તો ગરીબની જૂંપડી છે તે કદી નાની પડે નહીં. દિલ મોઢું હોય તો જગ્યા નાની પડે નહીં. અને દિલ જો સાંકું હોય તો રાજાનો મહેલ પણ જૂંપડી જેવો બની જાય. દ્વાર ખોલો. આંગણો આવેલા મહેમાનને કાંઈ પાછો કઢાય. આપણો બે આરામથી સુતા હતા. હવે આપણે ત્રણો જગ્યા આરામથી બેસીશું. આ માટે તો પૂરતી જગ્યા છે.

પત્નીને બારણું ખોલ્યું. પાણીથી ભીજાયેલો આંગતુક અંદર આવ્યો. તેને શરીર લૂછવા માટે ટુવાલ આપ્યો. અને ત્રણો જગ્યા બેસીને વાતોએ વળણા થોડીવાર થઈ ત્યાં બારણો પાછા ટકોરા પડ્યા. બીજા બે આંગતુકો બહાર ઊભા હતા. ફીરી બારણા પાસે બેઠેલા, થોડીવાર પહેલા આવેલા મિત્રને કહ્યું બારણું ખોલો. તેણે બચકાત અનુભવ્યો અને કહ્યું હવે એહીં જગ્યા કયાં છે? માણસની સ્વાર્થ ભાવના જુઓ. હુજ હમણાં જ જેને આશ્રય મળ્યો છે તે પણ પોતાના સંકુચિત સ્વાર્થને જુએ છે. પોતાને સગવડ મળી ગઈ બીજાની કોઈ ચિંતા નથી.

ફીરી કહ્યું : પ્રેમ હોય ત્યાં જગ્યા એની મેળે થઈ જાય છે. આપણો આરામથી બેઠા હતા. હવે સંકદાશથી એકબીજાની અડોઅડ બેસીશું. આ માટે પૂરતી જગ્યા છે. ઠિકમાં એકબીજાની હુંક રહેશે. બે નવા આંગતુકો અંદર આવ્યા. બધા સાંકડમોકડ બેસી ગયા અને વાતો કરવા લાગ્યા. બહાર ધોધમાર વરસાદ વરસી રહ્યો હતો. એટલામાં એક ગધડાએ બારણા સાથે માથું અફળાયું. મૂંગુ પ્રાણી વરસાદમાં ધુજતું હતું અને આશ્રય માટે ઝંખતું હતું.

ફીરી બારણાને ટેકો દઈને બેઠેલા બે નવા આંગતુકોને કહ્યું : કોઈ નવો મિત્ર આવ્યો લાગે છે. જરા જુઓ તો? આ બે માણસોએ તિરામાંથી જોયું અને કહ્યું ચિંતા કરવાની જરૂર નથી. આ કોઈ મિત્ર નથી. ગધડો બહાર ઊભેલો છે. તેના માટે બારણું ખોલવાની જરૂર નથી.

ફકીરે કહ્યું, આ તો ગરીબની ઝૂપડી છે. અમીરોના દરવાજે માણસ સાથે ગઘેડા જેવો વર્તાવ થાય. પરંતુ રંકની ઝૂપડીમાં તો ગઘેડા સાથે પણ માણસ જેવો વહેવાર થાય છે. બારણું ખોલી નાખો. આ બિચારું મુંગુ પ્રાણી કયાં જશે? આ બંને કહેવા લાગ્યા તમારી વાત બરાબર છે પણ જગ્યા કયાં છે. ગઘેડાને કેવી રીતે અંદર લઈશું.

ફકીરે કહ્યું, જગ્યા તો ધણી છે. આપણે સાંકડમોકડ બેઠા હતા, હવે અંદર ગઘેડાની આસપાસ સાંકડમોકડ ઊભા રહીશું.

પ્રેમ હોય ત્યાં જગ્યા સાંકડી પડતી નથી. પ્રેમ બધાને સમાવી લે છે. હૃદય પ્રેમપૂર્ણ બને છે ત્યારે સંકડાશ રહેતી નથી. આ છે મહાવીરની મૈત્રી. જીવન આજે દુઃખી અને તનાવપૂર્ણ બની ગયું છે તેનું કારણ મૈત્રી અને પ્રેમનો અભાવ છે. સ્વાર્થ, લોભ અને લાલયના કારણે સંબંધો સંકુચિત અને સીમિત બની ગયા છે અને વેરઝેર અને દુષ્ટમાનાવટ વધી છે.

મૈત્રીભાવના એટલે જગતના તમામ જીવો રાગ-દ્રેષ્ટ, દુઃખ-પીડાથી મુક્ત થાય અને તમામ જીવોનું કલ્યાણ થાય એવી ભાવના. મૈત્રી એટલે બીજાના સુખની છચ્છા અને પોતાના થકી કોઈને પણ દુઃખ અને હાનિ ન પહોંચે એની ખેવના. મૈત્રી ભાવના એટલે બીજાના સુખ માટે કાંઈક કરી છૂટવાનો ભાવ. કોઈ પાપ ન કરો,

કોઈ દુઃખી ન થાવ એવી અંતરની અભિવાધા. દુઃખીના દુઃખ દૂર કરવા, ગુણીજનોની અનુમોદના પાપીને ક્ષમા અને શત્રુ પ્રત્યે પણ શુભભાવના એનું નામ મૈત્રી.

બીજાના હિતની ચિંતા કરવી, બીજાનો જ્યાલ કરવો, બીજાને સહાયરૂપ થવું ઉપરાંત જૈન દર્શન કહે છે કોઈપણ જીવ દુઃખી ન થાય અને પરમસુખને પામે તેવી ભાવના રાખવી, એનું નામ મૈત્રીભાવના.

આપણા પ્રત્યે મૈત્રી અને પ્રેમ રાખે તેના પ્રત્યે મૈત્રી રાખીએ તેમાં કશું નવું નથી પણ આપણા પ્રત્યે જે રાગદ્રેષ્ટ રાખે, દુર્ભાવ રાખે તેમના પ્રત્યે પણ મૈત્રીનો ભાવ રાખીએ અને તેમના પ્રત્યે પણ શુભેચ્છા વકત કરી તેનું નામ મૈત્રીભાવના. મૈત્રીનો આ ભાવ જગતના તમામ જીવો પ્રત્યે રાખવાનો છે.

શ્રીચિત્રભાનુજીએ કહ્યું છે તેમ...

“મૈત્રીભાવનું પવિત્ર જરણું

મુજ હૈયામાં વલ્લા કરે,

શુભ થાઓ આ સકલ વિશ્વનું

એવી ભાવના નિત્ય રહે.”

(હવે પછી પ્રમોદ ભાવના)

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિગમંડળ - ગુંબદી

શ્રી ડાંતિલાલ ભગવાનાદાસ શાહ કાર્યાલય, ૨૦/૨૪, જૂની હનુમાન ગલી,
પ્રાગાજી વૃંદાવન પ્રીમાઇઝરીસ કો. ઓ. સોશાયટી લી., ફ્રેમ નં. ૪૩, ૩૪૫ મારો, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૨. ફોન ૪૮૯૩૪૦૩૦

જુન માસના રાહત દરે અનાજ વિતરણ સહાય
માસિક તિથિ યોજનાના સહાયક દાતા

જુન માસના આર્થિક સહાય
માસિક તિથિ યોજનાના સહાયક દાતા

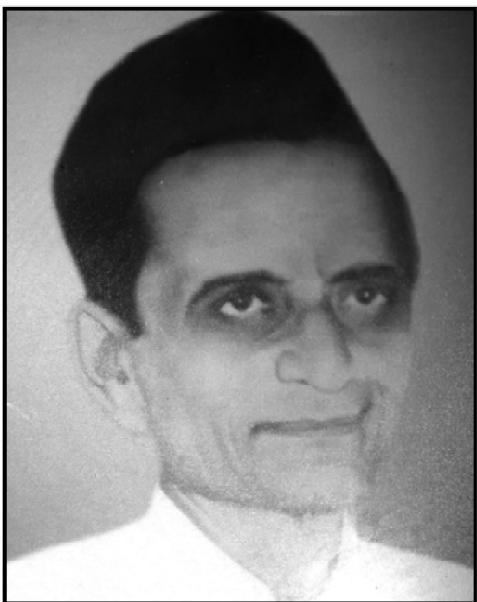

સ્વ.મણીભાઈ દુર્લભજી ધોળકીયા (તા.૦૭-૦૬-૨૦૦૦)

સ્વ.શારદાબેન મણીભાઈ ધોળકીયા (તા.૧૦-૦૧-૨૦૨૫)

શ્રી મણીભાઈ દુર્લભજી ધોળકીયા પરિવાર તરફથી

૩૬ મી પુણ્યતિથિએ ભાવસરી શ્રદ્ધાંજળિ

રાણપુર (સોરઠ) નિવાસી

સ્વ. નરાંશુભાલ આલિષાસ હોશ્ચી

જન્મઃ તા. ૨૨-૧૨-૧૯૨૨ સ્વર્ગવાસઃ તા. ૨૬-૦૬-૧૯૮૬

તમે ધૂપસળી જેવું જીવન જીવી ગયા, સુગંધ જેની થો-તરફ મુક્તા ગયા
 સુખને છલકાવ્યું નહિ, દુઃખને દેખાડ્યું નહિ, જીવન તમે એવું જીવ્યા, ભૂલ્યું ભૂલાય નહિ.
 અમારી સુખ-દુઃખની પ્રત્યેક પળોમાં આપની પ્રેરણા અને આશીર્વાદ અમોને મળતા રહ્યા.
 જીવનમાં સુવાસ, પ્રભુમાં વિશ્વાસ, આખમાં અમી, દરિયા જેવું દિલ,
 ભીમી વાણી, સ્નેહની સરવાણી, સરળ અને મિલનસાર સ્વભાવ,
 વ્યવહારિક સુજ અને બીજાને ઉપયોગી થવાની ભાવનાવાળા,
 હસતો રાખી ચહેરો, કાયમી લીધી વિદ્યાય અને મૃત્યુને પણ કર્યું અમર.
 તમે આવ્યા અમારા જીવનમાં, ફૂલછી બનીને, ધૂપસળી બની સર્વત્ર મહેંકી ઉઠ્યા,
 યાદ તમારી આવતા, આખલડી છલકાય છે. જોઈ તસવીર તમારી, આંસુ ઉભરાય છે.

- : પ્રેમાળ પરિવાર :-

પુત્ર તથા પુત્રવધૂ : મનછર-મનોરમા, બિપીન-ભારતી, સતીશ-સુધા

પુત્રી-જ્માઈ : ચંદ્રિકા-વિનોદરાય, યસુમતિ-નરેન્દ્રકુમાર, હર્ષ-અજયકુમાર

પૌત્ર-પૌત્રવધૂ : ક્રિજેશ-મોસમી, શ્રેયષ્ઠ, અમિત તથા ભાવિન

પૌત્રી : નિધિ, અવધી, રિયા તથા પરિતા

દોહિત્ર-દોહિત્રી : મૃતિક, પ્રજોશ, અક્ષય, દિપાલી, શાલ્યુની, કૃપાલી, સિદ્ધિ તથા નિરાલી

પ્રપૌત્રી : આયુષી, મહેક તથા આરુષી

Kayami-June

પૂ. ભાને કોટિ કોટિ વંદન

પૂજય મુક્તાબેન પ્રજલાલ બેચરદાસ મહેતા

જન્મ: તા. ૨૭-૭-૧૯૨૨

સ્વર્ગવાસ: સંવત ૨૦૬૧ના વૈશાખ વદી ૧ ને તા. ૫-૬-૨૦૦૫.

જગતની દરેક સમૃદ્ધિ મળે, પણ કલ્પવૃક્ષ સમી તમારી છાયા ક્યાંય મળશે નહીં, આશિષ મળ્યા તમારા,
રહી આજ સુધી છત્રછાયા આપની, હશે કોઈ ગત ભવના પુણ્ય અમારા,
જન્મોજન્મ મળે તમારો વાત્સલ્યભાવ એવી અમારી અંત: કરણાની અલ્યર્ધના... !
આપે મમતાભર્યા પ્રેમથી અમારું પાલન-પોષણ કરી, સાચા ઉચ્ચા સંસ્કારોનું સિંચન કરી,
અમારા વ્યક્તિત્વને તમે વિકસાવ્યું છે. આપનો કુટુંબ પ્રત્યેનો સદ્ભાવ તેમજ સદ્ગુણોને સંભારી આપે
સૂચવેલા શાશ્વત મૂલ્યો અને ઉચ્ચ સંસ્કારોનો વારસો અમે સાચવી શકીએ તેવી પ્રેરણા પરમાત્મા અર્પે
તેવી અહિનીશા પ્રાર્થના... !

લિ. પ્રજલાલ બેચરદાસ મહેતા પરિવાર

પુત્ર-પુત્રવધુ: જયંત-શોભના, ઈન્દ્રમતી હરકિશાન મહેતા,

પૌત્રી: હેમલતા શશીકાન્ત પારેખ પૌત્ર: દિવ્યેશ પૌત્રવધુ: દીપ્તિ

પૌત્રી: ભાવના નિમેષકુમાર શેઠ પૌત્રીઓ: એકતા ચિરાગ વેજાડી, તૃપ્તિ, હેતલ

પ્રપૌત્ર : પૂજન, ધૂવ, ધૈર્ય, પ્રપૌત્રી : જ્યા, રીયા

જયંત વી. મહેતા

૬૦૧/૬૦૨, સાઈ દર્શન, એ-વીંગ, મનુભાઈ પી. વેદ્ય માર્ગ, તિલક રોડ,

દિનેશ ભુવન દેરાસરની સામે, ઘાટકોપર (ઇસ્ટ), મુંબઈ ૪૦૦૦૭૭

મોબાઇલ: ૯૮૨૦૦૨૫૬૭૪, ૯૮૧૫૫૭૧૨૧૩, ૯૮૨૦૩૫૨૮૨૫, ૯૮૨૦૮૨૫૬૭૪ / ૯૯૩૦૪૪૪૬૫૬

Kayami-June

સંધ્યા છાયા

મનને ગમે એતું જીવો...

- નીલા સંઘવી

મિનાક્ષીબહેનની ઉંમર ૭૦ વર્ષ. જીવનના આ પડાવે એ એકલા છે. જીવન સંધ્યાએ વણી વ્યક્તિની સાથે એવું બને છે. જીવનસાથીનો સાથ છૂટી જાય છે. સંતાનો પોતાની જિંદગીમાં વસ્ત થઈ જાય છે. ત્યારે સી કે પુરુષ, બેમાંથી જે હ્યાત હોય તે એકલા પડી જાય છે. હવે આ એકલતાના રોદણાં રોવા કે પછી આ રોવા કે પછી આ એકલતાને 'એકાંત' માં ફેરવીને બાકી રહેલાં બોનસનાં વર્ષોમાં આનંદથી જીવું એ વ્યક્તિના વિચારો પર, એના વર્તન પર, એની રહેણીકહેણી પર આધાર રાખે છે.

આજે મિનાક્ષીબેનની વાત કરીએ. ૭૦ વર્ષીય મિનાક્ષીબેનના જીવનસાથી સ્વર્ગ સિધાવ્યા છે. ત્રણ દીકરી વરી-પરણીને પોતાના જીવનમાં, પોતાના પરિવારમાં વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવાઈ ગઈ છે. મુંબઈમાં - મલાડમાં પોતાના એક બેડરમના ઘરમાં મિનાક્ષીબેન એકલાં જીવે છે. એમને પતિની યાદ સત્તાવે છે. ઘરમાં એકલા કંટાળો આવે છે. પ્રભુભજન કરે છે, કરી કરીને પણ કેટલો વખત પ્રભુભજન કરી શકે? દેવ-દર્શન કરવા જાય છે, પણ સાંજે ઘેર આવ્યા પછી ઘર ખાવા ધાયા છે. એમને યાદ આવે છે પોતાનો કલરવતો ઘરસંસાર. પોતે બે અને કલબલ કર્તી કાબર જેવી ત્રણ દીકરી સાંજે પડે બધા ઘેર આવે પછી રાત્રે તો ઘરમાં શોરબકોર હોય, ત્રણ દીકરી હસતી હોય, મસ્તી કરતી હોય, કયારેક લડતી હોય, પોતે બંને એમની દીકરીઓ એમને ખૂબ વહાલી. એ ત્રણોય દીકરી પણ સ્વરૂપવાન, ગુણવાન, તેજસ્વી. આજે ભલભલા લોકોને દીકરીને પરણાવતા નાકે દમ આવે છે, કેટલીયે જોડ પગરખાં ઘસાઈ જાય છે ત્યારે મિનાક્ષીબેનની દીકરીઓના માગાં તો સામેથી જ આવ્યા. એક દીકરીના લવમેરેજ, બાકીના બંનેના અરેન્જ મેરેજ, પણ મિનાક્ષીબેન દીકરીઓના લંજ માટે સાંચું ઘર શોધવા જવું ન પડ્યું, સામેથી જ શ્રીમંત-ખાનદાન ઘરમાં એમની ત્રણોય દીકરીઓ વારાફરતી પરણી ગઈ.

એ પછી મિનાક્ષીબેન અને તેમના પતિ બેજ જ્ઞા ઘરમાં રહ્યા. પતિ હજુ રિટાર્ડ થયો નહોતો. મિનાક્ષીબેન આખો દિવસ ઘરમાં એકલાં જ રહેતાં, પણ સાંજે પતિ ઘરે આવવાના છે એમની રાહ જોતા પતિ માટે વિવિધ વાનગીઓ બનાવતા. દીકરીઓના જવાથી ઘરમાં કલરવ શમી ગયો હતો પણ પતિ-પત્ની જમીને વોક કરવા જતા. ગલીને નાકે આવેલા આઇસક્રીમ પાર્લરમાં આઇસક્રીમ ખાતા. ઘરે આવીને એ બંને એક ગેમ 'રમી' રમતા અને પછી સાથે મળીને ટીવી પર કોઈ શો કે સિરીઝ જોતા. આમ પરસ્પરના સહારે બંને

જ્ઞા જીવન જીવી રહ્યા હતા. શનિ-રવિ કે રજાના સમયમાં દીકરીઓ પોતાના સંતાનો સાથે આવતી ત્યારે ઘરમાં જાણો ગોકુળ-વૃદ્ધાવન ઉત્તરી આવતું.

સ-રસ ચાલતા જીવન પર કાળની કાળી નજર પડી અને એક રોડ અક્સમાતમાં મિનાક્ષીબેનના પતિને કાળ ભરખી ગયો. મિનાક્ષીબેન એકલાં પડી ગયાં. થોડા દિવસ તો દીકરીઓ રહી પણ પછી તો એમનોયે સંસાર હોયને? સાંજે ઉદાસી એમને ઘેરી વળે. દીકરીઓને ફોન કરે પણ દીકરીઓ પોતાના કામમાં વસ્ત હોય એટલે વધારે વાત ન કરી શકે. હવે એમને સાંજે રસોઈ બનાવવી પણ ગમતી નહીં. ટી.વી. જોવાનું પણ ગમતું નહીં. રડ્યાં કરતાં.

મિનાક્ષીબેનની આ હાલત જોઈને ત્રણોય દીકરી-જ્માઈએ મિટિંગ કરી. મમ્મી માટે શું કરી શકાય? સૌ પ્રથમ તો દીકરીઓએ પોતાના ઘેર આવવા આગ્રહ કર્યો જે પ્રસ્તાવ મિનાક્ષીબેનને નકારી કાઢ્યો. મોટી દીકરીને યાદ આવ્યું - મમ્મીને હિલ-સ્ટેશન પર રહેવાનો બહુ શોખ હતો. મમ્મીને હિલ-સ્ટેશન રહેવા મોકલી દઇએ, પણ મુંબઈમાં એમને એકલતા લાગે છે તો હિલ-સ્ટેશનમાં તો કેટલી એકલતા લાગે? બીજી દીકરીને સરસ વિચાર આવ્યો. હિલ-સ્ટેશનની સ્કૂલમાં ભણતા બાળકો માટે નાનકડી હોસ્ટેલ ઓલીએ તો કેવું? પણ એને માટે પેસા જોઈએ. મલાડનો ફ્લેટ વેચી નાખવાનું નકી કર્યું. એ પેસામાંથી મુંબઈની નજીકના હિલ સ્ટેશન પર વીસેક બાળકોને જોઈએ એ બધી સગવડનું ધ્યાન રાખીને ફર્નિચર બનાવડાવ્યું. બાળકોને સાચવવા બે આચા, રસોઈ કરવા માટે બે બહેનોને રાખ્યા. મિનાક્ષીબેન તો બધી તૈયારીમાં લાગી ગયાં. હવે એમનો સમય ક્યાં જાય છે તેની હવે ખબર જ પડતી નથી. પહેલાં સમય પસાર કરવાના વાંધા હતા હવે સમય ક્યાં પસાર થઈ જાય છે તેની જ ખબર પડતી નથી. થોડી જાહેરાત કરવાને કારણો શરૂઆતમાં બે-ત્રણ બાળકોએ મિના-બાની હોસ્ટેલમાં એડમિશન લીધું. બે-ત્રણ બાળકો, બે આચા, બે રસોઈવાળા બહેન. હવે મિનાક્ષીબેનનો પરિવાર માટો થઈ ગયો. હવે કામ છે, કલબલાટ છે, બાળકોની મસ્તી છે. બાળકોને સરસ મજાનો ગરમ નાસ્તો, ગરમાગરમ જમવાનું અને સ્વાદિષ્ટ ડિનર મળે છે. બાળકોને મજા આવે છે. સરસ જમવા સાથે મિના-બાનો પ્રેમ પણ મળે છે. જેને કારણો બાળકો પોતાના માતાપિતાનો વિરહ જરૂરી શકે છે. રાતના બાળકો જમી લે અને હોમવર્ક કરી લે પછી બધાને ભેગાં કરીને

- અનુસંધાન પાના નં-૧૧

૩૦ દિવસની ચેલેન્જ : તમને હેલ્થી, હેલ્પી બનાવશે, સ્વજનોની નજીક લાવશે

જે તમે ફિઝિકલી એક્ટિવ નથી તો વિશ્વાસ રાખો... બીમાર પડાવને એક પગલું દૂર છો WHO ની ગાઇડલાઇન કહે છે કે, દરેક વયસ્કે દર સપાંહે લગભગ ૧૫૦ મિનિટ વિઝિકલ એક્ચિવિટી ફરજિયાતપણો કરવી જોઈએ. દુનિયાના ૨૮ ટકા લોકો આ માપદંડમાં નાપાસ થાય છે. ભારતમાં આ આંકડો હજુ મોટો છે. ભારતમાં લગભગ ૪૧ ટકા લોકો શાચારીએક કસરતથી દૂર ભાગે છે. ન્યૂયૉર્ક ટાઇમ્સે એક '૩૦ ડે વેલનેસ ચેલેન્જ' બનાવી છે. આ ચેલેન્જ સ્વસ્થ ટેવોને અપનાવવામાં મદદ કરે છે. ૩૦ ડે ચેલેન્જના ચાર આધાર છે. પ્રથમ: મૂવ એટલે માઇન્ડકૂલ વર્ચાઉટ. બીજોશ્ર નરિશ એટલે યોગ્ય પોષણ. ત્રીજો: રિફેશ એટલે મગજને તાજું રાખો અને ચોથો: કનેક્ટ એટલે મિત્રો સાથે જોડાઓ, પરિવારને મળો. ૩૦ ડે વર્કઆઉટ ચેલેન્જમાં તમારે ચેલેન્જના આ ચાર સિદ્ધાંતોનું નિયમિત પાલન કરવાનું છે. સાથે જ તેનું ૩૦ દિવસ સુધી પાલન કરવાનું છે. ચાલો જાણીએ તેની શરૂઆત તમે કેવી રીતે કરી શકો છો.

ચેલેન્જના ચાર સત્તર: તન અને મન બંનેને બનાવશે તંહુરસ્ત

(૧) મૂવ : દ્વિ મિનિટ વર્કઆઉટ કરો

આ ચેલેન્જનો પ્રથમ ભાગ છે. જેમા વર્કઆઉટની સાથે માઇન્ડકૂલનેસ પર પણ ભાર મુકાયો છે. આવી રીતે કરી શકો -

- પાના નં-૧૦ પરથી

મિનાબા રમતો રમાડે છે, વાર્તા કહે છે. બાળકોને મજા આવે છે. બધાને દૂધ-ફૂટ આપવામાં મિનાબા કયાંય કરકસર કરતા નથી.

ધીરે ધીરે બીજા વીસ બાળકો આવી ગયા છે. મિનાબા હોસ્ટેલનું નામ થઈ ગયું છે. કેટલાંયે એડમિશન આપવા વિનંતી કરે છે પણ મિનાબા પાસે જગ્યા નથી. એ વિચારે છે થોડા પૈસા જમા થઈ જય તો બીજા બે-ગણ ઓરડા ચણાવી લઈ તો થોડા વધુ બાળકોનો સમાવેશ થઈ શકે. મિનાબાની હોસ્ટેલમાં બાળકોને દાદીનો ઘાર મળે છે. વાલીઓ ખુશ છે, ખાસ તો મિનાક્ષીબેન ખુશ છે હવે એ રડતાં નથી, હસતાં રહે છે. દીકરીઓના ફોન આવે તો એમની સાથે વાત કરવા પણ એમની પાસે સમય નથી. મિનાક્ષાબેન દીકરીઓની મદદથી પોતાની એકલતાને એક સરસ સામાજિક સેવામાં પરિવર્તન કરી દીધી છે. પોતે તો આનંદિત રહે છે સાથે સાથે અન્યને આનંદ આપે છે.

એકલતા ઘેરી વળે ત્યારે મનગમતું કામ એ જ નીજ-આનંદ પામવાનો અક્સીર ઉપાય છે.

૬ મિનિટ વર્કઆઉટના ચાર ભાગ : પ્રથમ ભાગ કાઈયો. જેમાં હાઈ માટે દોરડા ફૂલવા જેવી કસરત કરવાની છે. બીજા ભાગમાં લોઅર બોડી માટે પ્લેન્ક કરી શકો છો. ત્રીજા ભાગમાં અપર બોડી માટે પુશઅપ્સ અને ચોછા ભાગમાં એબ્સ માટે લિ કેચેસ કરી શકાય છે. આ ચારેય કસરત માત્ર ૩૦-૩૦ સેકન્ડ કરવાની છે. ત્યારે પછી ૧૫ સેકન્ડનો રેસ્ટ લેવાનો છે. તેની રિપીટ કરવાનું છે.

(૨) રિફેશ : મગજની એકાચ્યાતા વધારો

ચેલેન્જનો બીજો મહત્વનો ભાગ છે રિફેશ... તેને દિવસની શરૂઆતમાં જ કરી શકો છો. સારી વાત એ કે તેના માટે અલગાથી સમય ફાળવવાની જરૂર નથી. આવી રીતે કરી શકો -

મગજ માટે એક નાની કસરત : આ કસરત તમે ટૂથબ્રશ કરતા સમયે પણ કરી શકો છો. બ્રશ કરતા સમેય પોતાની આંખ બંધ કરો. પછી ધીમે-ધીમે એક પગ પર ઊભા રહેવાનો પ્રયાસ કરો. તેનાથી શરીરનું બેલન્સ સુધરે છે. અલગ-અલગ દિવસોમાં અલગ પગ પર પ્રયાસ કરો, તેનાથી તમારી સતર્કતા વધશે.

(૩) નરિશ : ફૂડના ગુણામાં ઊમેરો કરો

ચેલેન્જના ત્રીજા ભાગમાં નરિશ એટલે પોષણ પર ભાર મુકાયો છે. જેમાં અનેક વસ્તુ હોક શકે છે. જેમકે -

સલાડને સ્વાદિષ્ટ બનાવો : પાંદજવાળા સલાડમાં એકસ્ટ્રો પ્રોટીન રિચ ફીડ મિલાવવાથી ફેટ સોલ્યુબલ વિટામિન જેવા વિટામિન (એ, ડી, ઈ અને કે) પણ મળે છે. સાધારણ સલાડમાં પનીરને ઉમેરી શકો છો કે થોડા અખરોટ વાટીને નાખી દો. ગળપણ માટે તાજા જાંબુ કે સફરજન ઉમેરો. કોબીજ અને ભોકલી જેવા શાકભાજી પણ તેને સ્વાદિષ્ટ અને આરોગ્યપ્રદ બનાવી શકે છે.

-સૌજન્ય: દિવ્યભાસકરમાંથી

ભર્વભીની શ્રુત્જુંજલી

સ્વ. નૌતમલાલ જમનાદાસ સંઘવી

જન્મ: તા. ૩૦-૧૦-૧૯૪૩ સર્વોચ્ચ : તા. ૨૫-૦૬-૨૦૦૩
મૂળવતન : જુનાગઢ - હાલ : મલાડ

પિતા એવા હોય છે જેમનો હોવાનો અહેસાસ કર્યારેય થતો નથી
પણ ના હોવાનો અહેસાસ બહુ થાય છે
દ્રષ્ટિમાં હજુએ રમે છે તમારો હસતો ચહેરો
આપનો માચાળુ સ્વભાવ, આપના જીવનની સાદાઈ
સેવા અને સર્મ્પણની સુગંધ, સદાય મહેકતી રહેશે.

લી. યશવંતીબેન નૌતમલાલ સંઘવી

પુત્રી : પ્રીતિ ચેતનભાઈ વસા પુત્રી : શિલ્પા જીશેશભાઈ શાહ
પુત્રી : દિપ્તિ ગિરીશભાઈ દોશી પુત્રી : C.A. જિલ્લા ધર્મભાઈ શાહ
દોહિત્રા : આકાશ, વૃધ્ભુ, સૌખ્ય દોહિત્રી : શિવાની, પ્રિય્યા, હિતિકા, માણી
સસરાપક્ષ : પાનાચંદ કસળચંદ મહેતા
માતુશ્રી જગાબેન જમનાદાસ કાનજુ સંઘવી પરિવારના

જ્ય. જુનેન્ડ્ર

Kayami-June

૨૬ મી પુણ્યતિથિએ શ્રીજાંજલિ

સ્વ. શ્રીમતી વિલાસબેન વિનોદભાઈ શાહ

જન્મ: તા. ૧૧-૭-૧૯૫૦ ♦ સ્વર્ગવાસ : તા. ૧૦-૬-૧૯૯૬

વર્ષ ૨૮ વીતી ગયાં પણ જાણે કાલની વાત છે. દ્રષ્ટિમાં હજુય રમે છે તમારો હસમુખ ચહેરો
અને માયાળું સ્વભાવ, આપના જીવનમાં નીતરતી સદાચ સેવા અને
કુટુંબ ઉપયોગી સમર્પણાની સુગંધ સમગ્ર કુટુંબને સદાચ મહેંકતી રાખશે.

**“તમે ધૂપસળી જેવું જીવન જીવી ગયાં
સુગંધ જેની ચૌ-તરફ મૂકતાં ગયાં.”**

આપના આત્માને પરમકૃપાળું પરમાત્મા પરમશાંતિ આપે તેમ જ આપના આશિર્વાદ હંમેશ
અમારી સાથે રહે તેવી અમારી અંત:કરણપૂર્વકની પ્રાર્થના...!!!

લિ.

સ્વ. વિનોદભાઈ શામજી શાહ

પુત્ર-પુત્રવધુ : જિગર - ઉર્વી

દીકરી-જમાઈ : ચૈતાલી - પરીન શાહ

પ્રપૂત્ર : નીવાન

દોહિત્ર : વિધાન અને વિદ્ધાન

શાહ શામજી સુંદરજી પરિવાર (વંથલી-સોરઠ) હાલ ગોરેગામ, દહાણુ રોડ,

મહેતા ચુનીલાલ વીરચંદ પરિવાર (મેવાસા) હાલ જામનગર, કલકત્તા

Bio-Data

Kaushal Vora

Personal Details:

Residence	- Nagpur
Date of Birth	- 26th March 1996
Place of Birth	- Khamgaon
Time of Birth	- 7.35 AM
Height	- 5'10"
Caste	- SV Murtipujak Jain

Professional Details :

Occupation	- Business (Prassang-Ethnic Wear Rental)
Education	- B.Com (Mithibai College, Mumbai)

Family Details:

Grand Father	- Lt. Chhabildas P. Vora
Grand Mother	- Champaben C. Vora
Father	- Dharmendra C. Vora (Erst) Cutting / Annealing of all types of steel flat products
Mother	- Seema D. Vora Business Woman (Prassang), Homemaker
Brother (Elder)	- Raunak D. Vora CA, HDFC Bank Ltd.
Sister-in-Law	- Darshita R. Vora Yoga Instructor, Homemaker
Ancestral Origin	- Bhader, Bagasara, Gujarat
Mosal	- Rajesh Navinchandra Bhayani, Shegaon

Hobbies:

Playing Guitar, Reading	
Other Interest	- Travelling, Watching Movies, Football

Contact :

Father - +91-9373107611	Mother - +91-8055016086
Raunak - +91-8055456144	Kaushal - +91-9423686909

Address :

309-310, J.K. Tower, Behind Mehta Petrol Pump, Bhandara Road, Nagpur - 400008.

ગુરુતોં

- ડૉ. ચંદ્રકાંત મહેતા

આજના જમાનામાં માણસનું મન
અને હૃદય બદલાઈ ગયા છે એના
જીવનમંથી ત્યાગ, સહિત્યુતા અને
પરોપકારની લાગળી વિલુપ્ત થાઈ રહી
છે આજનો માણસ આત્મકેન્દ્રી બની
ગયો છે.

**દુઃખ માણસને ભેગા કરાવે તથા સુખ
નોથા કરાવે, આવું કેમ?**

માનવ જીવન દુઃખનું આશ્રય સ્થાન છે. દુઃખ માણસને આજે પણ છે અને મંજે પણ છે. કોઇપણ માણસનું જીવન દુઃખોથી છલકાતું હોય એવું બનતું નથી. ભાગ્યવાદીઓની ભાષામાં કહીએ તો સુખ અને દુઃખના રાડો ચાલતાં રહે છે. એટલે નિર્સિંહ મેહિતા જેવા તત્ત્વજ્ઞ કહે છે કે, દુઃખને એકલાએટૂલા આવવાનું ગમતું નથી એ પોતાની ફોજ કે પલટન લઈને જ આવે છે. દુઃખનું કેલેન્ડર નથી હોતું એ તિથિ કે તારીખ જોયા વગર જ આટકે છે. દુઃખ આક્રમક છે એ ભલભલાનાં હાજ ગગડાવી મૂકે છે. દુઃખ માણસની ધીરજ અને સહનશીલતાની કસોટી કરે છે. માણસને હચમચાવી મૂકે છે. અની આશાઓ છીનવી લેવાની દુઃખને આદત છે. દરેક માણસને લાગે છે કે અનું દુઃખ મોટું છે.

એક દ્રષ્ટાંત કથા મુજબ લોકોએ ભગવાનને પ્રાથના કરી કે પ્રભુ! અમને ભાગ્ય પરિવર્તનની તક આપો. ભગવાને કહ્યું: કાલે સવારે તમારા દુઃખનું પોટલું અમુક ઢેકાણેના ટગલામાં મૂકી આવજો. અને સાંજે એ ટગલામાંથી મન ગમતું સુખનું પોટલું લઈ આવજો. માણસો હરખમાં આવી ગયા પોતાના દુઃખનું પોટલું તૈયાર કરી પેલા ટગલામાં મૂકી આવ્યા. સાંજે પેલા ટગલામાંથી પોતાને ગમતું સુખનાં પોટલા ફેંદવા લાગ્યા. દરેક પોટલામાં સુખ-દુઃખ છીતાં. બધાં પોટલાં ફંકોસ્યા બાદ માણસને લાગ્યું કે બીજા કરતાં પોતાનું દુઃખ ઓછું છે અને તેઓ પોતાના નશીબનું પોટલું જ પાછું લઈ આવ્યાં. દુઃખ એ અભિશાપ નથી. દુઃખ માણસને જીવવાની દ્રષ્ટિ આપે છે. કસોટીમાં ટકી રહેવાનું આત્મબળ જગૃત કરે છે. દુઃખ એ માણસની માણસાધ જગાડી શકે છે.

માણસ અનાસકત રહે તો પરમાત્માની કૃપા વહેલા મોડા તેની ઉપર ઉત્તરે જ.

સુખ માટે બિખારી ન બનાય, એ માટેની લાયકાત વિકસાવવી પડે. ‘રામાચણાના અયોધ્યા’ કાંડમાં વાલ્મીકિ કહે છે: સદાય સુખ દુર્લભ છે. સુખનાં ઉદ્ભવ સ્થાનો કયાં? વેદ વ્યાસના મતાનુસાર

‘નિરોગી રહેલું, અથળી ન હોતું, પરદેશમાં રહેવાનો વારો ન આવવો પોતાની વૃત્તિથી જુવિકા ચલાવવી અને નિર્ભયતા પૂર્વક જીવતું - આ જ બાબતો મજુષ્યલોક માટે સુખનો વિષય છે. આસંક્રિતીની માટે બાબતો સુખદાયક: પૂર્ણ આસંક્રિતીનતા અને દાનનો નિયમિત સોત. કુલીન વ્યક્તિઓ સાથેનો સંબંધ, બુદ્ધિશાળી લોકો સાથેની મિત્રતા અને સ્વભાવી મનુષ્યો સાથેનો મેળ રાખનારદુઃખી થતો નથી. દુઃખી માણસ સુખની ઇરછા કરે છે અને સુખી માણસ વધુ સુખની અપેક્ષા રાખે છે હકીકતમાં દુઃખો પ્રત્યેનો ઉપેક્ષાભાવ જ માનસિક શાન્તિનો કીમિયો છે.’ ‘સુખોદ કથાસાગર’ માં ‘માટે કાંઈ ન જોઈએ’ શીર્ષકથી એક દ્રષ્ટાંત-કથા આલેખવામાં આવી છે. તદનુસાર - એક સન્યાસી મહાત્મા હતા. તેઓ એટલા બધા પવિત્ર હતા કે દેવો વિસ્મય પામીને વિચારવા લાગ્યા કે, ‘આપણે આવી અવસ્થા કર્યારે પામીશું?’ દેવોએ ઇશ્વર પાસે જઈને કહ્યું કે આ મહાત્માને વરદાન આપતું જોઈએ. ઇશ્વરે કહ્યું: ‘ભલે, તેને શું જોઈએ છે તે પૂછો.’ આથી દેવોએ મહાત્માને પૂછ્યું: ‘તમારા સ્પર્શથી રોગાએના રોગ મટી જાય એવી સિદ્ધિ જોઈએ છે?’ મહાત્માનો જવાબ: ‘ના એ કામ ઇશ્વરનું છે.’

‘તો પછી પાપીઓનો ઉદ્ઘાર કરવાનું અને કમાર્ગ જનારને સન્બાર્ગ ચાડાવવાની સિદ્ધિની જરૂર છે’ દેવોનો પ્રશ્ન. મહાત્માએ કહ્યું: ‘ના, ના. હું લોકોને આકર્ષણી લઈ તો લોકો ઇશ્વરથી વિમુખ થઈ જાય’

દેવોએ પૂછ્યું: ‘વાઙું, તમારે શાની જરૂર છે?’ કશું જ નહીં ઇશ્વરની કૃપા મારા પર રહેવા દો.’ મહાત્માનો ઉત્તર. દેવોએ ભારપૂરક કહ્યું: ‘અમારો ફેરો નિષ્ફળ ન જાય એ માટે અમે વગર માર્યે પરાણે તમને કાંઈક આપીશું. ‘મહાત્માએ કહ્યું: ‘ભલે, હું માગું છું. કે, મને ખબર ન પડે એ રીતે મારા હાથથી સુકૃત્યો થાયા.’ દેવો કહ્યું: ‘તથાસ્તુ’ આ મહાત્માની અનાસંક્રિત એ જ સૌથી મોટો સંદગ્યાનું છે. કોની સાથે રહેલું અને કોની સાથે ન રહેલું એ માણસના મનની વાત છે. પણ સામાન્ય રીતે લોકો દુઃખમાં પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે સહભાગી બને છે પરંતુ સુખની બાબતમાં માણસ આત્મકેન્દ્રી બને છે. સ્વાર્થી બને છે અને માત્ર ને માત્ર પોતાનો જ વિચાર કરે છે તેથી તેના જીવનમાં ભોગેખાણા વધુ હોય છે અને ત્યાગની ભાવના અત્ય. આજના જમાનામાં માણસનું આખું મન અને જીવન બદલાઈ ગયું છે. તેના જીવનમાં અંગત સુખની એષણા વધારે છે. આવી મનોવૃત્તિમાં માણસ બીજાની પરવા કરતો નથી. સગાં-વહાલાંને પણ ત્યાજુ દે છે. આ છે આજના જીવનની તાસીર અને તસીર. સુખો માણસના દિલ-દિમાગને સીમિત-સાંકડું બનાવે છે. એ જ આજના જીવનની કરણતા છે.’

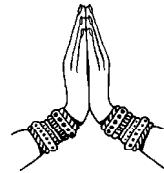
શ્રદ્ધાંજલિ

- : માતૃહેંવો ભવ :-

જન્મ :

૧-૮-૧૯૩૧

અરીહંતશરણા :

૨૯-૬-૨૦૧૧

માતુશ્રી મંજુલાબેન નર્મિનદાસ મહેતા

થાણા દેવડી (અમર નગર) હાલ : ધોટકોપર / બોરીવલી

પરિવાર જેનું મંદિર હતું, સોહ જેની શક્તિ હતી,
પરિશ્રમ જેનું કર્તવ્ય હતું, અંજલિ આપતા હૈયું તૂટે છે,
શ્રદ્ધાંજલી આપતા શબ્દો ખૂટે છે.....

પરિવાર આખામાં આપનું જીવન એક સુશ્રાવિકા તરીકે આપની ધાર્મિક હિન્દયારો અને અગાઉિત તપક્ષયારો....
જે અમને હર કાણો તમારી ઉપસ્થિતિનો આભાસ થયા કરે છે.
ક્યારેક કહેવાયેલા તમારા સત્સંગના ભણાકારા સંભળાયા કરે છે
અને યાદોમાં તમારા દર્શન થયાં જ કરે છે.
પ્રભુ તમારા દિવંગત આત્માને પરમશાંતિ અર્પે એવી પ્રાર્થના.....

પુત્ર - પુત્રવધૂ	: સ્વ. રમેશચંદ્ર - મધુબેન	પુત્ર - પુત્રવધૂ : મયુર-કીર્તિબેન
પૌત્ર-પૌત્રવધૂ	: સૌરભ-જ્ઞાલી/ અંકિત-કોમલ	પૌત્ર-પૌત્રવધૂ : મહેક-પ્રગતિ / રોનક-અદિતિ
પૌત્રી-જમાઈ	: બિજલ-જીગર	પ્રપૌત્ર/પ્રપૌત્રી : રિશાન, મનય, સમય, પરી, ધન્વી
દીકરી-જમાઈ	: ઉર્મિલાબેન-હસમુખભાઈ	દીકરી-જમાઈ : તુલાબેન-ક્રમલેશભાઈ
દોહિત્ર-દોહિત્રવધૂ	: ભાવિન-કેજલ,	દોહિત્રી-જમાઈ : લૂનિ-નિરવ
	નિરવ-ચૈતાલી, ધવલ-કીષ્ણુ	

શ્રી જમનાદાસ કાનજીભાઈ સંધ્યવી (જૂનાગઢ) પરિવાર, સેહીજનો તથા સમક્ષ પરિવાર

કીર્તિ ડિયામ (જ્યેલસ)

૭/૮/૮, શંકર નગર, વલ્લભભાગ લેન, તિલક રોડ કોર્નર, ધોટકોપર (ઈસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૭૭.

ફોન: ૦૨૨ ૨૧૦૨ ૭૦૮૩ / ૨૧૦૨ ૫૮૨૪

મયુર મહેતા : ૯૮૨૦૦૫૬૨૨૬

Kayami-June

સ્મરણાંજલી

જન્મ :
૧૮-૦૨-૧૯૭૨

અરિહંત શરણ :
૦૪-૦૬-૨૦૨૩

સ્વ. સોનલ નિલેશ કોરડીયા

મુળવતન : જુનાગઢ - ખારચીયા (વાંકુના)
હાલ : મુંબઈ, બોરીવલી (વેસ્ટ),

ધર્મ કદ્દી ચુક્યા નહીં, વ્યવહાર કદ્દી ભૂલ્યા નહીં, જ્ઞાની હતી ટુંકી અને માયા મોટી લગાડી ગયા,
કોઈના સુખે સુખી અને કોઈના હુઃખે હુઃખી, સુખને છલકાયું નહીં, હુઃખને દેખાડયું નહીં,
જીવન તમે એવું જીવ્યા, ભૂલ્યું ભુલાય નહીં,
આશધાર્ય છોડી ગયા જીવન છિતા છુંચિત હોવાનો ભાસ છે,
દર્શન નથી તમારા દેહના પણ હંદ્યમાં તમારો વાસ છે,
ક્રાંતિ માં હજુએ રમે છે તમારો હસ્તો ચહેરો, જોઈને તસ્વીર તમારી આંસુ ઉભરાય છે,
આપનો મિલનસાર અને પરોપકારી સ્વભાવ, ઉદારતા, કાર્યકુશળતા, કુટુંબ પ્રેમ સદા અમારા હંદ્યમાં રહેશે.
છાના ખૂણો રડી લઈશું જ્યારે આવશે યાદ.
ક્યારેય કલ્પી ન શકાય તેવી તમારી ઓચિંતી વિદાય.

પરમાત્મા આપના પ્રેમાણ આત્માને શાંતિ અર્પે એજ પ્રાર્થના

પ્રેમાણ પરિવાર

સ્વ. જસુભતીબેન જવેરીલાલ વિકલજ કોરડીયા

પતિ : નિલેશ જવેરીલાલ કોરડીયા

યોગેશ - મીના
અભય

પુત્ર : તારણ નિલેશ કોરડીયા

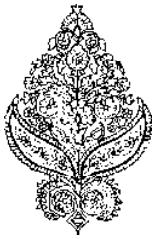
કમલેશ - પૂજા
કૃષ્ણાલ, કેલી

પ્રીતી - નિતીન
આશ્વી, કેવિન

-----: પિયર પરિવાર - લલિતાબેન જેઠાલાલ શાહ પરિવાર (પાટણ) : -----

Address. : A-1304, Rite Galaxy (Sai Darshan) Sodawala Lane,
Borivali (West), Mumbai-400092
Mob. : 98213 66680

Contract-05/BW-03/JUNE

અજ્ઞાનતાનો અંધકાર

મશાલનાં રૂપમાં પ્રજવલિત જોવા મળે છે !

- આરતી રામાણી ‘એન્જલ’

જેમ અજ્ઞાનતા માણસને અંધકાર તરફ લઈ જાય છે તેમ જ્ઞાન જીવનને અજવાશથી ભરી દે છે. જે વ્યક્તિની જ્ઞાની છે તે સદા પોતાનાં ઉત્કર્ષના પંથ તરફ આગળ વધતી રહે છે અને એની પ્રગતિને ખુદ છશ્વર પણ નથી રોકી શકતા, પરંતુ આ જ્ઞાન મેળવવું કયાંથી?

પહેલાના સમયમાં જ્ઞાન મેળવવા માટે ખૂબ તપ કરવું પડતું. ગુરુઓની કેટલીય આકરી કસોટીઓમાંથી શિષ્યને ખરું ઉત્તરવું પડતું ત્યારે ગુરુ અને પોતાના શિષ્ય તરીકે સ્વીકારતા અને જીવનનું, સૂચિનું સાચું જ્ઞાન પ્રદાન કરતા જેને અર્જિત થતાં શિષ્ય વિદ્ઘન બની જતો, પરંતુ આજના સમયમાં શિષ્ય બનવા ફક્ત એક જ કસોટીમાંથી પસાર થવાનું રહે છે અને એ કસોટી એટલે ફી! જેવી મોટી અને વિષ્યાત શાળા એટલી મોટી ફી અર્થાત્ આપણી પાસે જેટલા પૈસા હોય એટલું વધારે જ્ઞાન મળે! એક રીતે કહીએ તો આ જ્ઞાન હવે શાકભાજીની માફક વેચાવા લાગ્યું છે અને એટલે જ કદાચ આપણને આ જ્ઞાનનાં ખરાં મૂલ્યની ખબર જ નથી પડતી, કારણ પૈસા દઈને આપણે છૂટાં પછી જે કરવું હોય તે ગુરુ કરે! આપણે આ હકીકતથી બહાર નીકળી શકીએ તેમ પણ નથી, કારણ કે હવે જ્ઞાન મેળવવાનો આ એક જ રસ્તો બચ્યો છે, પરંતુ આપણે ધારીએ તો આ યુગમાં પણ સાચું જ્ઞાન મેળવી શકીએ છીએ, પણ કઈ રીતે? પુસ્તકો દ્વારા. દુનિયામાં અસંખ્ય એવાં પુસ્તકો છે જેને વાંચવાથી, એનું મનન કરવાથી, એનું રટણ કરવાથી જ્ઞાનનો ઊર્જા સોત આપણે આપણી ભીતર વહાવી શકીએ છીએ. જીવનનો સાચો પાઠ પણ ભણી શકીએ છીએ, કારણ યુનિવર્સિટી દ્વારા મળતી ઉપાધિથી ફક્ત નોકરી મળે છે જ્યારે આ જ્ઞાનના સોત દ્વારા જીવનનો સાચો માર્ગ મળે છે, પરંતુ ખૂબ દુઃખની વાત છે આપણે આપણી રીતે જ આ જ્ઞાનના સોતથી દૂર થતા જઈએ છીએ!

‘જ્યારે દુનિયામાં પુસ્તકો રસ્તા પર અને જૂતા શોરૂમમાં દેખાવા લાગે ત્યારે સમજ જવું કે હવે દુનિયાને જ્ઞાનની નહીં, જોડાની જરૂર છે.’ કોઈ અજ્ઞાત દ્વારા લખાયેલું આ વાક્ય ખરેખર, ખૂબ ગહનતા ધરાવે છે. જ્યારથી આપણે પુસ્તકોથી દૂર થતાં ગયા ત્યારથી તેનું મૂલ્ય ખૂબ ઘટતું ગયું છે. જે જ્ઞાન ખૂબ અમૂલ્ય છે તેનો સોત હવે કોડીના દામથી વેચાય છે અને એ પણ રસ્તા પર જ્યારે જેને પગની શોભા બનાવવાનું હોય છે તેનાં હવે જ્યાં જોઈએ

ત્યાં મોટા મોટા શોરૂમ થતાં જાય છે! આ પરથી તો આપણે એવું સિદ્ધ કરતાં જઈએ છીએ કે હવે આપણાને જ્ઞાનની કોઈ જરૂરત નથી અબલત, જરૂરત છે જોડાની! આમ પણ કહેવાય છે ને ‘લાતો કે ભૂત બાતો સે નહીં માનતે’ એમ જ થવાનું. આપણે જ્ઞાનથી દૂર થતાં જઈશું તો આપણો જીવનનો ઊર્જા સોત આપણાથી આપમેળે જ દૂર થઈ જવાનો પછી આપણો વિકાસનો રસ્તો આપણી સામે હોવા છતાં નહીં પારબી શકીએ અને વિદ્વસનો રસ્તો પસંદ કરી, તે તરફ પ્રયાણ કરીશું જેનો સીધો છેડો દુર્ગતિને જઈને અડે છે! આપણે કેમ નથી સમજ શકતાં કે આપણાને જ્ઞાનની કેટલી જરૂરત છે? આપણે પાસે હર એક પ્રસંગને અનુરૂપ જોડા હશે; વેસ્ટર્ન પર વેસ્ટર્ન, પારંપરિક માટે પારંપરિક, કેજુઅલ માટે કેજુઅલ, પાર્ટી માટે એને અનુરૂપ, શોર્ટ્સ માટે એને અનુરૂપ એટલે જ તો જૂતા પણ હવે અવનવી ડિઝાઇનવાળા બનવા લાગ્યા છે. આપણે પગ તરફ જોઈશું કે પગ કેવા લાગે છે, તે આપણાં પોશાકને અનુરૂપ છે કે નહીં, પણ કદી આપણે ભીતરથી કેવાં લાગીએ છીએ એ જોયું છે ખરાં? જ્ઞાન વગરનો ઘડો હ્મેશા ખાલી કેવો લાગે એવાં આપણે ભીતરથી બની ગયાં છીએ છતાં હજુ આપણે આ જ્ઞાનનું મહત્વ નથી સમજ શકતાં અને એટલે જ કદાચ અત્યારે બધે અજ્ઞાનતાનો અંધકાર મશાલનાં રૂપમાં પ્રજવલિત જોવા મળે છે!

અહીં જોડાં અને જ્ઞાનની કદી કોઈ સરખામણી થઈ જ ના શકે, પરંતુ, હાં, વિરોધાભાસ જરૂર સર્જય છે. જેનું સ્થાન ટોચ પર હોવું જોઈએ તે હવે રસ્તે રહ્યાં જોવા મળે છે અને જેનું સ્થાન સૌથી તળિયે હોવું જોઈએ તે હવે ટોચ પર રાજ કરી રહ્યું છે અને એટલે જ એ અજ્ઞાતે તે વાક્ય લખેલું કે ‘હવે માણસને જ્ઞાનની નહીં, જોડાની જરૂર છે’, કારણ કે જ્ઞાન આપણી શાન ઠેકાણો ના લાવી શક્યું, પણ જોડાં જરૂર લાવશે.

છે જ્ઞાનનું મૂલ્ય કેટલું એ તો હવે ફક્ત આ પુસ્તકો જ જાણો છે!

રસ્તા થઈ ગયા ખૂબ વિષ્યાત કારણ એ જ હવે જ્ઞાન માણો છે.

જ્ઞાન નથી લાવી શક્યું જ્યારે આપણી શાન સહેજે ઠેકાણો ત્યારે,

જોડા ખાવાં રહેવું તૈયાર કારણ એ હવે આપણાને નાણો છે.

પ્રાગજીબાપા ફેમિલી ટ્રસ્ટ (Proposed) સાવડીયા કુટુંબની વંશાવલી

કુટુંબના વડીલનું નામ: _____

અભ્યાસ _____ ઉભર _____

કુટુંબના અન્ય સત્યોનું નામ: _____

હાલનું રહેઠાણ સરનામું: _____

મૂળ વતન: _____

વ્યવસાય / નોકરી વિશેની માહિતી: _____

વંશાવલી (વડલો / સ્થાનક) બનાવવામાં ઉપયોગી થવાની મરજી: હા / ના _____

અન્ય ઉપયોગી વિગતની જાણકારી: _____

ગૌત્ર / બાપા (કુળ દેવતા): _____

માહિતી આપનાર વ્યક્તિનું નામ: _____

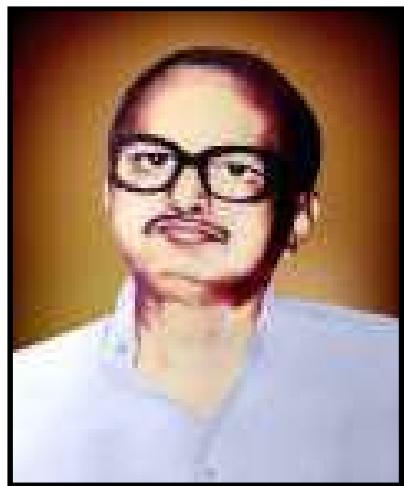
માહિતી આપનાર વ્યક્તિની સહી - _____

Sender:

Shri Maheshbhai Mathuradas Savadia.

1601/02, Sanaya Elysium, D.G. Das Marg, Opp. Ambe Krupa, B/H. Devidayal Road,
Mulund (West), Mumbai - 400 080. Maharashtra. Mo.: 9820808644

શ્રદ્ધાંજલી

પૂજય પિતાશ્રી મનસુખલાલ મુલજીભાઈ પારેખ

અરિહંતશારણ : તા. ૧૬-૦૬-૧૯૮૭

પુરુષાર્થ કરીને શૂન્યમાંથી સર્જન કર્યું, કષ્ટ સહન કરીને પરિવાર માટે ફૂલો પાથરી ગયા,
સુખમાં છલકાયાં નહીં, દુઃખથી ડર્યી નહીં, વ્યવહાર અને ધર્મ કદી ચૂક્યાં નહીં,
રડી પડે છે આંખો અમારી, જોઈને તસ્વીર તમારી....

પરિવાર જેનું મંદિર હતું, સ્નેહ જેની શક્તિ, પરિશ્રમ જેનું કર્તવ્ય હતું.
અંજલિ આપતા હૈયું તૂટે છે. શ્રદ્ધાંજલી આપતા શબ્દો ખૂટે છે.

કલ્પી ન શકાય તેવી અણધારી તમારી વિદાય અમારા સૌનાં કાળજા કંપાવી ગયા,
દિલ હજુ માનતું નથી કે તમે અમારી વચ્ચે નથી.

પરમાત્મા દિવ્ય આત્માને આશીર્વદ આપે, એ જ ભાવનાત્મક શ્રદ્ધાંજલી

પુત્ર-પુત્રવધુ	: દિલીપ - શેતા, રોહિત - લીના
દિકરી-જમાઈ	: નીલમબેન - અશોકકુમાર ભણાશાહી, હર્ષબેન - સમીરકુમાર ઓધવાણી
પૌત્ર-પૌત્રવધુ	: સાગર-આયશા(ચંચલ), ઉત્સવ - માહી (માધવી)
પૌત્રી-જમાઈ	: ખુશભુ - ફુણાલ, નિધિ - ગૌરવ
પ્રપૌત્ર	: શ્રેય
દોહિત્ર	: હર્ષ, કિંજલ, શ્રુતા
દોહિત્ર વધુ	: ધૂવી
દોહિત્ર જમાઈ	: કરણકુમાર લેખરાજાની, પારસકુમાર વસા
દોહિત્ર પુત્રી	: પ્રાંસી, નાયરા
ભાઈઓ	: સ્વ.શ્રી દલીયંદભાઈ, સ્વ.શ્રી તારાચંદભાઈ, સ્વ.શ્રી રત્નિલાલભાઈ
સ્વસુર પક્ષ	: સ્વ.શ્રી તારાચંદભાઈ નિભોવનદાસ દોશી (રાણપુર - ભેસાણ)

લી. : માતુશ્રી ચંદનભેન મનસુખલાલ મુલજીભાઈ પારેખ પરિવાર

(વડાલ / આકોલા / દિલ્હી)

Kayami-June

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુલેષ્ણક મિત્રમંડળ - મુંબઈ

શ્રી કંતિલાલ ભગવાનદાસ શાહ કાર્યાલય, ૨૦/૨૪ જૂની હનુમાન ગલી,
પ્રાગઢ વૃદ્ધાવન પ્રીમાઈસીસ કો.ઓ.સોસાયરી લી., રૂમ નં.૪૩, ઉચ્ચ માળે, મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨. ફોન : ૨૨૪૦૦૨૪૦

રાહુત દરે અનાજ વિતરણ યોજના

જૂન માસના અનાજ વિતરણના

કાયમી દાતા પરિવાર

શેઠ શ્રી મણીલાલ પાનાચંદ વસા

શ્રીમતી પ્રભાકુંવર મણીલાલ વસા

શેઠ શ્રી નંદલાલ ઝવેરચંદ વોરા

શ્રીમતી અચ્યુતબેન નંદલાલ વોરા

જુલાઈ માસના અનાજ વિતરણના

કાયમી દાતા પરિવાર

શેઠ શ્રી માહેકલાલ ઝવેરચંદ વસા

શ્રીમતી નર્મદબેન માહેકલાલ વસા

વાત એક માણસની

“વિકલંગ”

બસ ખીચોખીચ ભરાયેલી હતી. લાંબા અંતરની સફર હોવા છતાં પાંચ-છ મુસાફરો ઉભા ઉભા પણ મુસાફરી કરવાનું નક્કી બસમાં ચડ્યા હતા.

નિયત સમયે બસ ઉપડી.

કંડકટર ટીકીટો આપવાનું શરૂ કર્યું. કંડકટર ટીકીટ આપતો હતો ત્યારે ઉલ્લેલા ૫-૬ મુસાફરોને કાન ટીકીટ લેનાર પ્રવાસી તરફ ખેંચાયેલા રહેતા. રખેને કોઈ પ્રવાસી પછીના સ્ટોપની ટીકીટ લે તો એની સીટ આગળ જઈને ઉભા રહેવાય. એ ઉભો થાય ત્યારે ઝડપથી એની સીટ પર બેસી જવાય.

વીસેક મીનીટ પછી એક સ્ટોપ આવ્યું. કોઈ મુસાફર ઉત્તર્યું નહિ, પણ એક અપંગ વ્યક્તિ બગલઘોડીના સહારે બસમાં ચડી.

‘ક્યાં જવું છે?’ કંડકટર એને પૂછ્યું.

‘ગાંધીજ્ઞાન’ કહી એણે ખીસસામાંથી દસ રૂપિયાની નોટ કાઢી કંડકટર સામે ધરી. કંડકટર એની સીટ પર બેઠા બેઠા જ ટીકીટ પંચ કરી ટીકીટ અને સિક્કાઓ આપ્યા. હડદાલા લેતી બસમાં જેમ તેમ કરી સમતુલા જાળવી એ અપંગ વ્યક્તિએ પોતાના પેંટના પાછલા ખીસસામાંથી પાકીટ કાઢી એમાં ટીકીટ અને પૈસા મૂક્યા.

ટીકીટ અને પૈસા ખીસસામાં મૂક્યા પછી અપંગ વ્યક્તિએ ચારેબાજુ નજર દોડાવી કે ક્યાંયે બેસવાની જગા છે ખરી! પણ બસ ચિક્કાર હતી. એની નજર બસના પ્રવેશદ્વારની સામેની સીટ પર મંડાઈ. ગણ સીટની એ બેઠકમાં ઉપલા ભાગ પર લખ્યું હતું આ ગણ સીટ વિકલંગો માટે ખાલી કરવી.

એ ગણ સીટની બેઠક પર બારી પાસે એક યુવતી બેઠી હતી. એ યુવતી જ્યારે બસમાં ચડી ત્યારથી જ થોડા પ્રવાસીઓની આંખ એના પર ખેંચાયેલી હતી. સૌ કોઈ પુરુષ પ્રવાસી મનમાં ઇચ્છતું હતું કે એ યુવતી એની બાજુ ખાલી રહેલી સીટમાં બેસે પણ યુવતી ખાલી સીટો પર નજર દોડાવી પેલી ગણ સીટવાળી બેઠકમાં બારી પાસે જગા લાછ, પર્સમાંથી કોઈ મેગેજીન કાઢી વાંચવામાં પરોવાઈ. એ પછી બસમાં ચડનાર તમામ પ્રવાસીઓ એની પાસે બેસવા છચ્છાતા હોવા છતાંયે, બેસી ન

શક્યા. રખેને અન્ય પ્રવાસીઓની આંખમાં એ ‘બેશરમ’ બની જાય. જ્યારે બસની તમામ સીટો ભરાઈ ગઈ ત્યારે યુવતીની બાજુની જ બે સીટો ખાલી હતી. એ પછી ચડનાર એક યુવક આ ખાલી રહેલી બે બેઠકમાંની એક સીટ પર બેસી ગયો. જો કે એ યુવતીની બાજુમાં ન બેઠો. વચ્ચેની સીટને ખાલી રહેવા દઈ એ ખૂણા પર બેઠો. તમામ પુરુષ પ્રવાસીઓની આંખમાં એ ‘ધન્ય’ બની ગયો. છધ્યાને પાત્ર બની ગયો. આવી સરસ ગોરી, લાવણ્યમથી, સુંદર, ખુશ્ભૂદાર વસ્તો પરિધાન કરેલી એ યુવતીની સીટ પર એને બેસવા તો મળ્યું. નસીબદાર.

પણ એ ખરેખર નસીબદાર તો ત્યારે જ ગણાયો કે જ્યારે એક આધેડ વયનો, ધોતિયું, જલભો ને માથે કાળી ટોપી પહેરેલો, વેપારી જેવો લાગતો માણસ જ્યારે આ ખાલી જગા પર બેસવા આવ્યો કે હળવેક રહીને યુવકે યુવતીની બાજુમાં સરી જઈ એ વેપારીને ખૂણાની જગ્યા કરી આપી.

બસમાં જ્યારે આ અપંગ વ્યક્તિ ચડી ત્યારે માત્ર વિકલંગો માટેની આ બેઠકો પર ત્રણ પ્રવાસીઓ બેઠા હતા. એક પેલી યુવતી

કે જેનું સમગ્ર ધ્યાન મેગેજીનમાંની કોઈ વાર્તા વાંચવામાં પરોવાયું હતું. બીજો પેલો યુવક કે જે એક વિકલંગ માટે એવો સૂવાળો સહચાર છોડવા તૈયાર ન હતો અને ગીજો પેલો આધેડવયનો પુરુષ કે જે પોતાનું લાંબા અંતરનું બેસવાનું સૂખ જતું કરી ઉભો રહેવા તૈયાર નહોતો. એટલે આંખ ઉપર ટોપી સરકાવી સૂવાળો ઢોગ કરી રહ્યો હતો.

પેલી અપંગ વ્યક્તિ જે મ તેમ પોતાના શરીરની સમતુલા જાળવી પૂર્ણાટ વેગે જઈ રહેલી બસમાં ઉભી રહી હતી. વિકલંગો માટેની પેલી ત્રણ સીટમાંથી કોઈ એક પ્રવાસીને ઉડાડી કંડકટર પેલા વિકલંગને માટે જગા ખાલી કરાવી શકતો હતો પણ એમ કરવાને બદલે એ છાપામાં માંયું પરોવી સમાચાર વાંચતો રહ્યો.

અચાનક યુવતીનું ધ્યાન વિકલંગ પર પડ્યું. એણે આજુબાજુના પ્રવાસીઓ પર નજર ફેરવી. પણ કોઈ પોતાની સીટ પેલી અપંગ વ્યક્તિ માટે ખાલી કરવા રાજી નહોતું.

યુવતીએ પોતાની બાજુમાં બેઠેલા યુવક સામે જોયું. યુવક આવી જ કોઈ તકની રાહ જોતો હતો. એ યુવતી સામે હસ્યો અને પછી પૂછ્યું: ‘કહ્યું મેગેરીન છે?’

યુવતીએ કશો જવાબ ન આપ્યો. એણે મેગેરીનને પર્સમાં મૂકી, પેલા અપંગનું ધ્યાન ખેંચવા ચિસ્કારો કર્યો. અન્ય પ્રવાસીઓ અને પેલા અપંગનું ધ્યાન યુવતી તરફ ખેંચાયું. યુવતીએ કહ્યું. ‘ભાઈ અહીં આવીને બેસો. આ સીટ તમારે માટે જ છે.’

‘ના બહેન, અડધા-પોણા કલાકમાં તો ગાંધીગ્રામ આવી જશે. તમે બેસો. હું તો આવી રીતે મુસાફરી કરવા ટેવાયેલો છું.’

બલે ટેવાયેલા હો, પણ તમારા જેવી વ્યક્તિઓનું દુઃખ હળવું કરવા માટે સરકારે આ ખાસ સવલત કરી આપી છે તો શા માટે પરાણે દુઃખ વેઠવું? આવો, અહીં બેસો કહી યુવતી સીટ પરથી ઊભી થઈ ગઈ એ અપંગને ટેકો આપી એને બેસવા મદદ કરી.

યુવતી સાડીનો છેડો સરખો ગોઠવી, બસનો સણિયો પકડી ઊભી રહી.

એ જ્યાં ઊભી હતી ત્યાં બે-ગ્રાંડ પ્રવાસીઓએ કહ્યું પણ ખરું કે ‘આવો, અહીં મારી સીટ પર બેસો હું ઊભો રહીશ’, પણ પેલી યુવતીએ વિનંતીપૂર્વક ના પાડી.

ગાંધીગ્રામ આવ્યું ત્યાં સુધીમાં બસના પ્રવાસીઓને ઊભા ઊભા પ્રવાસ કરતી આ યુવતીની અંગભંગીઓનું દર્શન કરવાનો લ્હાવો મળ્યા કર્યો.

ગાંધી ગ્રામ આવ્યું.

બસ અહીં દસ બાર મીનીટ થોભવાની હતી. એટલે ઘણા ખરા પ્રવાસીઓ પોતાની સીટ પર રૂમાલ, છાપું કે હેંડબેગ જેવી ચીજવસ્તુ રાખી નીચે ઊતર્યા. પેલો અપંગ બગલઘોરીના ટેકે ધીમે ધીમે નીચે ઊતર્યો. ઊતરતા પહેલા એણે પેલી યુવતીને વિવેક કર્યો:

‘બહેન, હવે તમે તમારી જગા પર બેસી જાઓ. મારે તો અહીં ઊતરી જવાનું છે.’

‘થેંક્યૂ, પણ મારેય અહીં ઊતરવાનું છે’ કહી એણો પેલા અપંગને બસમાંથી ઊતરવાની મદદ કરી.

પેલા આભારવશ અપંગે નીતે ઊતરીને યુવતીને કહ્યું:

‘આભાર બહેન તમારો, કે તમે મને જગા આપી. બાકી વિકલાંગો માટે અલગ રાખેલી સીટ પર એક વખત બેઠા પછી મારા જેવાને જોઇને પણ કોઈ સીટ ખાલી કરી આપે છે? એક તમે નીકળ્યા કે એણે મારા જેવા વિકલાંગને સીટ ખાલી કરી આપી.’

‘ભાઈ, ખરું પૂછો તો તમે વિકલાંગ નથી, પણ આ પ્રવાસીઓ વિકલાંગ છે: શારીરિક રીતે નહિ તો માનસિક રીતે - નહિતર તમારા જેવી વ્યક્તિ માટે તો કોઈ પણ પ્રવાસીએ સીટ ખાલી કરાવી આપવી જોઈતી હતી.’ કહી, બસમાંથી ઊતરી રહેલા પ્રવાસીઓ સામે એક નજર ફેંકી, એ પોતાનું પર્સ ઝૂલાવતી ચાલતી થઈ.

અમૃત વાણી

જ્યેન્નકુમાર હેમતલાલ મહેતા

(જામકંડોરણા)

- ગાય ખાસ ખાય છતાં તેમાંથી દુધ બનાવે, સાપ દુધ પીએ છતાં તેમાંથી જેર બનાવે. આ સજજન અને દુર્જનનો તફાવત છે.
- ચોખાના દાણા કંકુમાં ભણે તો કેટલાય રાજા-મહારાજા ઓની નમાવી દે પણ એજ દાણા મગની સાથે ભણે તો પોતાના રૂપરંગ તમામને ખોટ બેસો અને લોકો તેને જિયડી કહી વગોવે.
- કોલસાનો વેપારી કયારેય ઝવેરાતના ધંધા અંગે અભિમાય આપતો નથી.
- જવાબદારી ભર્યા સ્થાને બેઠેલાની ‘ચાલશે’ ની મનોવૃત્તિ ભુખ્યા સિંહના પાંજરામાં પ્રવેશ કરવા જેવી પુરવાર થાય છે.
- મા પાસેથી સંસ્કાર નથી શિખવા તો બિલાડીના અવતાર માં માં એવી મળશે કે ઉંદર કેવી રીતે મારવા તે શિખવશે.

-0-0-0-0-

અવસાન નોંધ:

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન મરણ

■ તોરી (ગોડવ) નિવાસ, હાલ-મુંબઈ, સ્વ.છગનલાલ ભીમજી મહેતાના પુત્ર શ્રી કાંકુલાલભાઈ (૩.૧.૮૮) તે સ્વ.લવંગિકાબેનના પતિ, તે સમીર અને સ્વ.માલાબેનના પિતાશ્રી, તે જાગૃતિબેન તથા દીપકભાઈ વારિયાના સસરા, તે હર્ષ અને મુસ્કાન, તોરલ, હેતલ, ચાંદનીના દાદા-નાના, તે સ્વ.મગનલાલ સોભાગંદ શાહના જમાઈ તેમજ સ્વ.રસીકભાઈ મહેતા સ્વ.તારાબેન ન્યાલચંદ મહેતા તથા સ્વ.કંચનબેન નાગજીભાઈ શાહના ભાઈ તા.૨૪-૦૫-૨૦૨૫ શનીવાર સવારે અરિહંતશરણ પામેલ છે.

■ કોલકી નિવાસી હાલ, કાંદિવલી કૌશિકભાઈ શાતિલાલ ગાંધી તે શારદાબેનના પતિ, કેતન તથા ફોરમના પિતા, મિતેષના સસરા, આર્યાના નાના તા.૧૩/૦૫/૨૦૨૫ ના રોજ અરિહંત શરણ પામેલ છે.

■ મજેવડી નિવાસી હાલ મીરારોડ, મનમુખલાલ ધરમશી મહેતાના સુપુત્ર અનિલભાઈ (૩.૧.૭૫), સોમવાર તા.૬-૬-૨૦૨૫ના અરિહંત શરણ પામેલ છે. તે સ્વ.નીનાબેન ના પતિ, નિખીલના પિતાશ્રી, ચાર્મિના સસરા, સ્વ.છંબીલભાઈ, સ્વ.રમણીકભાઈ, સ્વ.ચંપકભાઈ, સ્વ. પ્રમાદભાઈ, સ્વ.વસંતબેન, સ્વ.સવિતાબેન, સ્વ.નિમળબેન, સ્વ.નીલાબેન, સ્વ.સુશીલાબેન, સ્વ.જ્યાબેન, સ્વ.રમાબેન, સ્વ.પ્રમિલાબેન, સ્વ.કુસુમબેન, સ્વ.હષવીણાબેન ના ભાઈ.

સમસ્યા વિષે નહિ, તેના સમાધાન વિષે વિચારીએ...

- લેખન: પારુલ ભરતકુમાર ગાંધી (રાજકોટ)

એક ભણોલો-ગણોલો માનવી ફેક્ટરીમાં સારા હોદા પર નોકરી કરતો હતો. ફેક્ટરીના જુદા જુદા કાર્યો માટે તેને ઘણીવાર બહારગામ જવું પડતું હતું. આથી જ્યારે પણ તે બહારગામ જાય પુલ પર થઈ, નદી પસાર કરીને જવું પડતું. એકવાર આ ભાઈ ગાડી લઇને બીજે ગામ જવા નીકળ્યા. પુલ પાર કરતી વખતે ગાડી વચ્ચે જ બંધ થઈ ગઈ. નીચે ઉત્તરીને જોયું તો

ખ્યાલ આવ્યો કે એક ટાયરમાં પંચર છે. તેની પાસે બીજું ટાયર હતું (સ્પેર વ્હીલ) તેથી તેણે વિચાર્યું કે ટાયર બદલાવી નાખું પછી વાંધો નહિ. તેણે સાધનો કાઢ્યા અનો વ્હીલ ખોલ્યું. વ્હીલના બોલ્ટ એકબાજુ ભેગા કરીને રાખ્યા. પૌંડું જયાં તે ચડાવવા જતો હતો ત્યાં પૈદુ લાપસ્યું અને પેલા બોલ્ટ પર પડતા બધા જ બોલ્ટ નદીમાં પડી ગયા. તેની પાસે ટાયર હતું પણ તે ચડાવવું કેવી રીતે? બોલ્ટ તો ગયા પાણીમાં! દૂર સુધી કોઈ દેખાતું નહોતું. તેને ચિંતા થવા લાગી કે ધેર કેમ પહોંચીશ!

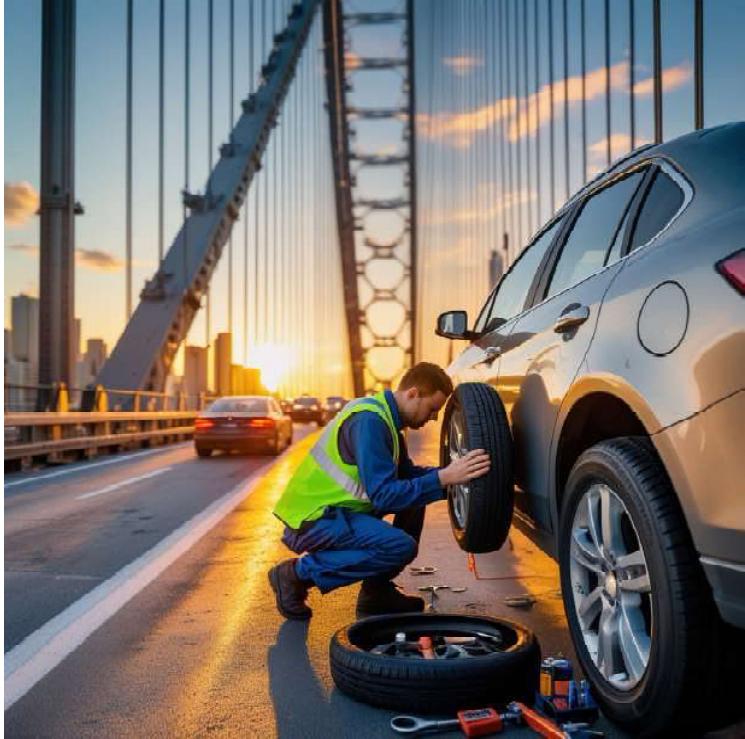
થોડીવાર પછી એક અભિયાન દેખાતો ખેડૂત ત્યાંથી પસાર થયો. પેલા ભાઈએ ખેડૂતને પૂછ્યું કે આટલામાં કોઈ મિકેનિક મળશે? ખેડૂતે જવાબ આપ્યો ૧૦ કિ.મી. દૂર મિકેનિક પણ મળશે અને નટ-બોલ્ટ પણ. તે પહેલા ખેડૂતને કહેવા લાગ્યો કે વ્હીલ વગર ૧૦ કિ.મી. જવું કેમ? ખેડૂત કહે કે ઉપાય છે. પેલો મનમાં વિચારવા લાગ્યો કે આ અભિયાન, ગમાર ખેડૂત શું ઉપાય બતાવવાનો. ત્યાં ફરી ખેડૂત બોલ્યો - 'ભાઈ, એક ઉપાય છે. ત્રણ પૈડા જે બાકી છે તેના એક એક નટ ખોલી સ્પેરવ્હીલમાં લગાવી દો. ત્રણ ત્રણ નટ-બોલ્ટ હશે તો પણ ગાડી ધીરે ધીરે ૧૦ કિ.મી. પહોંચી જશે.' પેલો માનવી તો આશર્યચક્રિત થઈ ગયો. પેલો ખેડૂત હસવા લાગ્યો અને કહ્યું, 'તમે માત્ર સમસ્યા વિષે વિચાર્યું અને મેં સમસ્યાના સમાધાન વિષે વિચાર્યું.'

આ નાની એવી કથા અભિયાન મહત્વનો સંદર્ભો દઈ જાય છે કે ગમે ત્યારે, ગમે તેવી સમસ્યાનું સમાધાન કઈ રીતે થશે તે વિચારવું. એમ કરવાથી જ સમસ્યાથી નિરાશ તો નહિ થવાય પરંતુ તેનું સમાધાન પણ અવશ્ય મળશે જ. ઘણી વખત આપણે જોઈએ છીએ કે સમસ્યા સાવ સામાન્ય હોય, પ્રશ્ન સાવ નાનો હોય પણ માણસ

તેનો એટલો મોટા બનાવી દે છે કે તેમાં વધારે ગુંચવણ પેદા થઈ જાય છે. આમાં ભણતાર કરતાં ગણતરની વધારે જરૂર છે. સામાન્ય રીતો જોઈએ તો ઘણી વખત જે કામ મોટા મોટા એન્જિનીયરો નથી કરી શકતા તે નાનો મજૂર કરી જાય છે. વર્તમાન સમય એવો છે કે પુસ્તકોના થોથા ઉપાદીને બાળક થાકી જાય, ભણી-ભણીને, ગાંઝી-ગાંઝીનો કંટાળી જાય પરંતુ ભણતરના અંતે

તેનામાં જે કોઈસૂઝ પેદા થવી જોઈએ તે નથી થતી.

પહેલાના સમયમાં ભણતર થોડું હતું પરંતુ તેમાથી ઘણી સમસ્યાઓનું સમાધાન થતું હતું. અત્યારે લાખો રૂપિયા ભણતરમાં ખર્ચાયા છતા સમસ્યાઓ ઠેરની ઠેર રહે છે. અનુભવ પણ માણસને ઘણું શીખવે છે. જે માણસની પાસે અનુભવનું જ્ઞાન હોય તે ક્યાંયે પાછો પડતો નથી. આથી જ કેળવણીકારોએ શિક્ષણમાં એવા પરિવર્તન લાવવા જરૂરી છે કે જે માણસને સાચી દિશા બતાવે. બદામ ખાવાથી અક્કલ નથી આવતી, ધક્કા ખાવાથી આવે છે. ખરાબ સમયમાં કેટલાક લોકો પોતે તુટી જાય છે તો કેટલાક રેકોર્ડ તોડે છે. 'મહેનત ઇતની ખામોશી સે કરો કિ સફલતા શોર મચા દે.'

મીઠો મધુરો ટહુકાર...

- શિરીશ ગણાત્રા

..... ને, અચાનક એ મળી ગયો,

એની સ્મૃતિ તો વર્ષાથી ભૂસાઈ ગઇ હતી એ પછી મને એ કયારેય યાદ આવ્યો નથી. કદાચ ન મળ્યો હોતો એને યાદ કરવાનું મને કોઈ કારણ નહોતું. શાળાજીવનના સહાધ્યાયીઓનું એવું છે ! કેટલાક મનની સ્મૃતિમાં જડ ઘાલીને બેસી જાય છે. તો કેટલાક વંટોળિયા બની એવા ઊરી જાય છે કે સ્મૃતિના તમામ દરવાજાઓ પછી બંધ જ થઈ જાય છે.

વસંત જ્યારે અચાનક મળી ગયો ત્યારે હું તો આશર્ય પામ્યો, પણ સાથે સાથે એ પણ આશર્ય પામ્યો !

‘તું અહીં કયાંથી ?’

અમે બંને લગભગ સાથે જ બોલી ગયા અને પછી હસી પડ્યાં. હું અહીં જ રહું છું. આ સામેની સ્ટ્રીટમાં મારી નાનકડી બંગલી છે. સિગારેટ ખલાસ થઈ ગઇ એટલે લેવા નીકળેલો. સર્વન્ટને મિસિસે કંઈ બહાર મોકલ્યો છે. બહાર નીકળવાનું મન નહોતું થતું. પણ હવે થાય છે કે ભગવાને સારા માટે જ મને બહાર મોકલ્યો, નહિતર તું કયાંથી મળતે ? ચાલ હવે ઘર જોઈને જ જા...’

વસંત બાળપણનો સહાધ્યાયી હતો.

એક જ સ્કૂલમાં, એક જ બંચ પર, શૈશવના ગ્રાણ ત્રણ વર્ષાની દોસ્તીને અમે પાક્કી કરી હતી. એ બધું કેમ, ભૂલાય ?

વસંતની બંગલીના દીવાનખંડમાં અમે પ્રવેશ કર્યા ત્યારે અંદરથી બંને છોકરાઓ દોડી આવ્યાં.

‘પણ્ણા, કેડબરીઝ લેતા આવ્યાં ?’

બંનેને કેડબરીઝ આપતા આપતા કહ્યું:

‘જાઓ બેટા, મમ્મીને કહો તો કોઈ આવ્યું છે, પણાના ખાસ દોસ્ત છે...’

બેબી રસોડામાં દોડી ગઇ.

થોડીવાર પછી વસંતની પત્ની ટ્રેમાં શરબતના જ્લાસ લઈને ડ્રોઇંગરૂમમાં આવી. ટીપોય પર જ્લાસ મૂકી એ પત્નીની બાજુમાં બેસી ગઇ. વસંત એની પત્નીને મારો પરિચય કરાવી રહ્યો હતો.

જો, તને આની ઓળખાણ કરાવું. આ મારો બાળપણનો લંગોટિયો દોસ્ત. એક જ સ્કૂલમાં, એક જ બંચ પર ભણતા. એ લખોટીમાં ઉસ્તાદ હતો ને હું ભમરડામાં. અમો બંને જણા સ્કૂલની કિકેટમાં સાથે રમતા.

વસંત મારો પરિચય આપી રહ્યો હતો પણ મારું ધ્યાન એના શબ્દોમાં નહોતું. વસંતની પત્ની જ્યારે પાણી લઈને આવી ત્યારે લંગડાતી હતી. પાનીંક સાડીમાંય હું એના પગનું નિરીક્ષણ કરી

રહ્યો હતો. મારી નજર વારંવાર એના પર જતી હોવાથી એ સીએ સાડી સરખી કરવાને બહાને સાડીને પગ પર વધુ કેવાવી.

મને મારી ભૂલ સમજાઈ ગઇ. મારે આમ એના પગ પર ટગર ટગર તાકી રહેવાની કંઈ જરૂર નહોતી, એટલે... ઘડીક વસંતના મોં સામે તો ઘડીક એની પત્નીના મોં સામે જોઈ વસંતે ઉખેડેલી અમારી બાળપણની વાતો મરક મરક મુખે સાંભળી રહ્યો હતો.

અચાનક મારાથી બોલાઈ ગયું...

વસંત, ભાભીનો ચહેરો કંઈ જાણીતો લાગ્યા કરે છે. એને મેં કયાંક જોયા હશે ?... પણ... પણ... કદાચ મારી ભૂલ પણ થતી હોય...

‘નો, નો... નો...’ વસંત બોલી ઉઠ્યો: ‘શારદાનો ફોટો તેં મારી પાસેથી જ જોયો હતો. યાદ છે ? સ્કૂલમાં હતા ત્યારે પત્રમૈત્રી દ્વારા મળેલો એનો પેલો ફોટો...’

ને સ્મૃતિ પર વર્ષાથી બંધાયેલા પડ ફટોફટ ઉખેળવા લાગી ગયા.

એ વખતે વસંત અને હું મેટ્રીકમાં સાથે હતા. દસમાં ધોરણથી એને પત્રમૈત્રીનો શોખ લાગેલો. જુદા જુદા સામાયિકોમાં આવતા સરનામાઓ લઈને એ પત્ર લખતો. સ્ટેમ્પ કલેક્શન, ફોટોગ્રાફિસ, કોઈન્સ વિગેરે શોખો અંગેની વાતોની આવા મિત્રો સાથે આપલ-લે થતી.

એક વખત એક મેગેઝીનમાં કોઈ છોકરીનું નામ એણો જોયું તુરત જ વસંતે પત્રમૈત્રી બાંધવાનો પત્ર લખી નાખ્યો.

નવાઈની વાત તો એ નીકળી કે આ પત્રનો પ્રતિસાદ આવે એવી જરાય વસંતને આશા નહોતી, પણ એક ગુલાબી પરબીઠિયામાં સૈણ હસ્તાક્ષરવાળો પત્ર મેળવી વસંત ખુશ થઈ ગયો.

શરૂ શરૂના પત્રોમાં શોખ, શોખની પ્રવૃત્તિઓ, માતા-પિતાનો પરિચય, કુટુંબનો પરિચય, શોખની પ્રવૃત્તિમાં સાધેલો વિકાસ ને એવી બધી વાત લખાતી. વસંત એની ગર્વફંડ શારદા તરફથી આવતા પત્રો મને વંચાવતો. એ ગર્વફંડનો ફોટો પણ બતાવ્યો. પણ પછી, એના પત્રો મને વંચાવા મળતા નાહિ. પત્ર આવ્યાના સમાચાર કહે, વંચાવે નહિ.

પણ મેટ્રીકની પરીક્ષા જેમ જેમ નજીક આવતી ગઇ તેમ તેમ અમે વંચાવાને બહાને ખૂબ જ મળતા. રાતભર વંચાતા ને એવી એક એકાંતની પળે એણો મારી પાસે વકત કરી દીધું કે એ શારદાના પ્રેમમાં છે.

બસ, મારી પાસે વસંતની આટલી જ વાત હતી. કારણ કે એ મેટ્રીકની પરીક્ષા આપી કોલકતા ગયો અને એ પછી એની સાથેની

દોસ્તીનો અંત આવ્યો. અમે કયારેય એકબીજાને એ પછી મળ્યા જ નહિ, ને આજે મળ્યા ત્યારે સ્વભેય ધાર્યું ન હતું કે એ મને આવી રીતે મળશે.

‘અને જ્યારે હવે એ આજે મળ્યો જ છે તો પેલી પત્રમૈત્રીવાળી વાતનું અનુસંધાન મેળવી જ લઈ એ આશયથી હું પૂછ્યી બેઠો...’

‘આ પત્રમૈત્રી આટલી નજીદીકની મૈત્રી કષ રીતે બની બેઠો?’

‘એ તને કષું’ કહી એડો શારદા સામે જોઈ કષું, ‘હવે આજે આટલા વર્ષે મને મળ્યો છે તો મને છોડશો તો નહિજ’ અને મારી સામે જોઈ કષું. ‘અહીંથી જમીને જજે. હજુ તારી બાજુની વાત તો મારે સાંભળવી બાકી જ છે.’

‘રસોઝ તૈયાર છે’ એની પત્નીએ હસતા હસતા કષું, ‘તમે સિગારેટ લઇને પાછા આવો એની જ રાહ જોતી હતી. તમે દસેક મિનીટ પછી અંદર આવો, ત્યાં સુધી હું બધી તૈયારીઓ કરી લઇ...’ કહી શારદાભાભી ઉદ્ઘાં.

ખરેખર, એનો પગ લંગડાતો હતો, એ ચાલતા હતા ત્યાં સુધીમાં મેં જોઈ લીધું કે એનો જમણો પગ જરા ટૂંકો છે ને કદાચ... કદાચ.... પાતળો પણ છે....

‘... પછી એવું થયું કે...’ વસંતે વાતનો આરંભ કરી દીધો હતો, ‘હું કોલકાતા ગયો. આગળ ભણવાનું નક્કી કરેલું પણ વચ્ચા ભાઈનું આકસ્મિક રીતે મૃત્યુ થયું એટલે મોટાભાઈ જોડે એના ધંધામાં લાગી જવું પડ્યું પણ ધંધો હોય કે ભણતર હોય, શારદા જોડે મેં પત્રવ્યવહાર ચાલુ રાખ્યો. મેં એને મારા હિલની વાત અને પ્રેમનો એકરાર તો પત્રમાં વ્યક્ત કરી જ દીધો હતો.

એક વખત ધંધાના કામે મારે મુંબઈ જવાનું થયું. આમ અમે વેપારી માણસો. ખેનની ટીકીટના પૈસા ન ખર્ચીએ ભવે એક-બે દિવસ વધારે થાય, પણ ટ્રેન દ્વારા જ મુસાફરી કરીએ, પણ શારદાને પ્રત્યક્ષ મળવાની એટલી બધી તાલાવેલી લાગી હતી કે મોટાભાઈથી છૂપાવી, મેં ખેનમાં મુંબઈ ભણી દોટ મૂકી.

મુંબઈની માર્કટમાં મે જલદી જલદી કામ પતાવી લીધું ને ટેક્સી કરી હું શારદાને વેર પહોંચ્યો.

માટુંગાના ભાઉંડાળના માળાને પહેલે મજલે છેલ્લી ડબલુડ્રમાં એ રહેતી હતી. હું ગયો ત્યારે રૂમના બારણા ખુલ્લા હતા. સોફા પર બેઠી બેઠી એક યુવતી ટેબલ કલોથ પરનું ભરતકામ ભરી રહી હતી.

મારી સામે જોઈ એ બોલવા જતી હતી કે ‘કોનું કામ છે?’ પણ મારો ફોટો એની પાસે હતો એટલે એ ઓળખી ગાઈ ને તુરત જ બોલી ઊઠી:

‘આવો, આવો, તમે જ વસંત સંઘવીને?’

‘હા, ને તમે શારદા...’

‘બરાબર’ કહી ને એ ઊભી થઈ અને મને પાણી આપવા એ રસોડા તરફ ગાઈ.

એ વખત મેં જોયું તો એનો પગ લંગડાતો હતો! હું ઉઘાં જ ગયો!

અરે, આવી સ્વરૂપવાન છોકરી પગ લંગડી? આ... આ... મારી પ્રિયતમા? મારી પ્રિયતમાને મેં કેવી કેવી કલ્પી હતી!

‘મખ્મી નાના ભાઈને લેવા સ્કુલ ગાઈ છે. હમણાં જ આવશે. તમે આજે અહીં જ જમજો હો!’

‘એ પછી મેં શારદા જોડે વાતો કરી, પરંતુ મારું મન સતત એના જમણા પગ પર જ બેંચાયેલું હતું. એ દિવસે સાંજે હું ત્યાં જયો. શારદાના બા-બાપુજીને મળ્યો. ખૂબ ખૂબ વાતો કરી. ખૂબ જ સંસ્કારી અને ખાનદાન કુટુંબ હતું. મને જરા પણ લાગવા ન દીધું કે હું પારકો છું.’

બીજે દિવસે હું અમે શારદા ફરી મળ્યાં. એક હોટલના ખૂણો નાસ્તો લેતાં હતાં. ગીજે દિવસે જુહૂના દરિયાકાંઠાની રેતીમાં બેઠા વાતો કરી.

મુંબઈનું કામ પતાવી મારે તાત્કાલિક કોલકાતા જવાનું હતું એટલે હું કોલકાતા પહોંચી ગયો. પાંચમો દિવસે શારદાનો પત્ર આવ્યો. પત્રમાં ધારું લખ્યું હતું. પણ છેલ્લે લખાયેલા એક પેરેગ્રાફ મને હચમચાવી નાખ્યો. એડો લખ્યું હતું. એકમેકની સાથે લાગડાની ગાંઠે બંધાયેલી આપણી મૈત્રીને જો હું માત્ર ઔપચારિક મૈત્રીમાં ફેરવી નાખવાનું કહું તો તમે ઓટું લગાડશો નહિ ને? ઇશ્શરે મને નાનપણથી જ પોલિયો દ્વારા એક પગની ખોડ આપી છે. આ ખોડને હવે હું આશીર્વાદ સમજું છું. પોતાની ખોડ ખાંપણ જોઈને અન્યની ખોડ-ખાંપણ કાઢવાનું ઇશ્શરે મને ભૂલાવી દીધું છે અને એટેલે જ સહનશીલતા અને ધીરજથી હું ઘડાયેલી છું. તમે વારંવાર મારા પગ સામું જોતા હતા. એ પગ આપણા વૈવાહિક સંબંધને આડે આવશે, આથી, મારા તરક્ખી તમને હું સુક્ત કરું છું. તમારા પ્રેમનો એકરાર મને ગમ્યો હતો. હવે માત્ર મૈત્રીનો એકરાર પણ ગમશે અને જો મૈત્રી પણ ન ઇશ્શતા હો તો મારી તમારા પ્રત્યેની શુભ ભાવનાઓનો સથવારો તો ગમશે ને...?’

આટલું બોલી વસંત ચૂપ થઈ ગયો.

એ એના જ ભૂતકાળમાં ખોવાઈ ગયો.

દીવાનખંડમાં અમે બને મૌન ધારણ કરી બેઠા હતા. થોડીવાર પછી મેં એને પૂછ્યું:

‘પછી શું થયું?’

એ જવાબ આપે તે પહેલા અંદરથી એની પત્નીએ સાદ કર્યો:

‘ચાલો, આવો છો ને...?’

‘પછી શું થયું?’ એ તારા પ્રશ્નો જવાબ છે અંદરનો ટહુકાર. તે સાંભળ્યો ને? એ ટહુકારની મીઠાશ મેં માણી છે મારા સંતૂષ્ટ જીવન દ્વારા. એથી વિશેષ કંઈ મારે કહેવાનું છે ખરું?’

મેં ના પાડી...

યુવતીઓ તમારે બોયફેન્ડ છે ? તો આટલું ખાસ વિચારો...

- ડૉ. અશોક પટેલ (વાસણા- અમદાવાદ)

ફાધર, તેરી કે પણ તમે જૂના જમાનાના વિચારો ધરાવો છો. તમે ખૂબ જ શંકાશીલ છો. અમને અમારી જવાબદારીનું ભાન છે. વગેરે વગેરે વાક્યો આજના યુવાન-યુવતીઓના મોહેથી સાંભળવા મળે છે. ત્યારે પ્રશ્ન થાય કે શું ઉપરોક્ત વાક્યો સાચા છે? પણ રોકેટોકે એટલે શું જૂના જમાનાના અને શંકાશીલ થઈ ગયા? શું આજના બધા જ યુવાન-યુવતીઓને તેમની જવાબદારીનું ભાન છે? ત્યારે વાસ્તવિકતા એ જોવા મળે છે કે, ઉપરોક્ત વાક્યો ખોટા જ છે. આજના પણ આજની બગડેલી કે બગડતી પરિસ્થિતિને આધારે સલાહ આપે કે માર્ગ ચીધે તો અને જૂના જમાનાના નહિ, પણ અનુભવી ગણાય. આજના યુવાન અને યુવતીઓને અમની જવાબદારીનું જો ભાન હોય તો રોજબરોજ સમાચાર પત્રોમાં કે સોશિયલ મીડિયામાં દિલ હચમચાવી મૂકે તેવા નકારાત્મક સમાચારો વાંચવા મળતા ના હોત. આ તો વાંચવા મળતા કિસ્સા છે, પણ આપણા સુધીના પહોંચેલા કિસ્સાઓની સંખ્યા અનેકગણી છે. ત્યારે આજના યુવાનો અને તેમાં પણ ખાસ કરીને યુવતીઓને આ લેખ દ્વારા કેટલીક બાબતનું ધ્યાન દોરવાનો પ્રયત્ન છે.

ગુમરાહ થયેલી અનેક યુવતીઓ આજે ધ્યાન બધું સહન કરી રહી છે. ૨૦ વર્ષ સુધી પણ સાથે રહ્યાં, ૨૫ વર્ષ પછી સાસરીમાં જશો. ત્યારે વચ્ચેના પાંચ વર્ષ જ સાચવી લેવાના છે. આ પાંચ વર્ષના કેટલાક વર્તનો કે નિર્ણયો જ તમારી જિંદગીની દિશા અને દશા નક્કી કરે છે. આ દસ જ દિવસમાં મારી સામે ગ્રાણ કિસ્સા આવ્યા. તેમાંથી પ્રેરણા લઇને જિંદગી બચાવી શકાશે. દરેક કિસ્સામાં નામ બદલેલા છે. સુનીતાના લગ્ન થયે ચાર વર્ષ થયા. તેના પતિ ધીરજને લગ્નપૂર્વ રાધિકા સાથે પ્રેમભર્યા સંબંધ. સાથે ફર્યા, મોબાઈલમાં સેલ્ફીઓ લીધી, ફોટો પડાવ્યા વગેરે. બસેના અલગ અલગ જગ્યાએ લગ્ન થયા. લગ્નના દસ જ દિવસમાં સુનીતાને ખબર પડી ગઈ. ઘરમાં જગડા શરૂ. બસે ધૂટા રહેવા લાગ્યા. અત્યારે કોઈમાં કેસ ચાલે છે. સુનીતાએ કોઈમાં રાધિકા અને ધીરજના ફોટો રજૂ કર્યા. જેની જાણ રાધિકાના પતિને પણ થઈ. જે રાધિકાએ ધૂપાવેલ હતું. વિચારો શું પરિણામ આવશે?

બીજા કિસ્સામાં ઉચ્ચ અભ્યાસ કરતી ભણવામાં હોશિયાર એક યુવતીને પરધર્મી છોકરા સાથે દોઢ જ વર્ષમાં ગાઢ પ્રેમ થયો. છોકરો માત્ર દસમું ધોરણ ભણોલો. એક વેપારીને તાં કારના ડ્રાયવર તરીકે નોકરી કરે છે. આ યુવતી આ બધું જ જાણે છે. હવે કહે છે કે, હું

તેની સાથે લગ્ન નહિ જ કરું. પણ જ્યાં સુધી મારી સગાઈ નાં થાય તાં સુધી એની સાથે સંબંધ રાખીશ, પછી છોડી દઈશ. આ અંગે અન્ય એક યુવતીએ એને સલાહ આપતા કહેલું કે, ‘જે ધેર જવું જ ના હોય, તો તેનું નામ લેવાની શી જરૂર’? આ છોકરીએ વળી કેટલાક ફોટો પણ તેની સાથે પડાવેલ છે. તે અંગે પૂછતાં તેણે કહેલું કે, એ છોકરો મારી ફોટો કોઈને બતાવે જ નહિ, મને એની પર વિશ્વાસ છે વગેરે. ત્યારે આવા વિચારો ધરાવતી યુવતીઓને કહેવાની હચ્છા થાય કે, જો લગ્ન કરવાના નથી જ, તો અત્યારે પ્રેમ કરો છો તે યોગ્ય છે? બીજું તમે ભવિષ્યમાં સંબંધ છોડવા માંગશો ત્યારે તે છોકરો સંબંધ ચાલુ રાખવાનું કહેશે તો? જો તમે મક્કમ મને ના પાડશો અને તે તમારા ફોટો કે પ્રેમપત્રો દ્વારા તમને બ્લેકમેચલ નહિ કરે એની ખાતરી ખરી? ભવિષ્યમાં તમે બીજે લગ્ન કરશો અને તમારા પતિને ખબર પડશે તો? જો તમે એમ કહેશો કે, અમારે તો માત્ર ફેન્ડશીપ જ હતી. તો આ વાત તમારા પતિ માનશો? કારણકે ફેન્ડશીપ માટેનું એવું એકપણ પરીબળ તમારી વચ્ચે નથી. નથી એ છોકરો તમારી સાથે ભણ્યો, ના તો તે સારી નોકરી કે ધંધો કરે છે, ના તો તે તમારા સમાજનો છે વગેરે. તો બેનશ્રી, આવા જેણા પારખા ના કરાય. તમારે શક્ય તેટલો જરૂરી આ સંબંધ તોડી દેવો જોઈએ. જો છોકરો સમજૂ હશે તો સ્વીકારી લેશે અને ના સ્વીકારે તો તમે તેને ઓળખી જશો કે એ એટલો સ્વાર્થી છે. જેથી લગ્નપૂર્વ તમને સંબંધ કાપવાનો સમય મળશે. અંતે ભવિષ્યમાં કોઈ પ્રશ્ન ઉભા નહિ થાય. જીજા ઘટનામાં, રમીલાનો સંબંધ એક ઉચ્ચ અભ્યાસ કરીને ઉચ્ચ નોકરી કરતા સુમન સાથે થોડા મહિના પૂર્વ કરવામાં આવ્યો. સંબંધ કરવામાં આવ્યો ત્યારે સુમને રમીલાને જણાવેલ કે, ભૂતકાળમાં મારે અમુક છોકરી સાથે ફેન્ડશીપ હતી. તારે આવું કશું હોય તો જણાવ. રમીલાએ ના પાડી કે મારે નથી.. હા, મનોજ સાથે અઠવાડિયા માટે ફેન્ડશીપ રાખેલી. રમીલાનું આ વાક્ય સુમને પકડયું. સુમનને ખ્યાલ આવ્યો કે, રમીલાને મનોજ સાથે ગાડ દોસ્તી હતી ને આજે પણ છે. હવે પરિણામ શું આવશે?

આજે છોકરીઓ એવું માને છે કે, અમે સગાઈ વખતે જ છોકરાને જણાવી દઈશું. પણ વાસ્તવિકતા એ છે કે, આવી વાત છોકરીઓ સરળતાથી સ્વીકારી શકે છે, પણ છોકરાઓ એટલી સરળતાથી સ્વીકારી શકતા નથી. જો પતિથી ધૂપાવો તમને સાચી વાતની

ખબર પડશે તો તમે તમારી જાતને નીચી જોશો અને આખી જિંદગી દ્વારા રહેશો.

ઉપરોક્ત ઘટનાઓની ચર્ચા મેં મારી કોલેજના તાલીમાર્થી ભાઈ અને બહેન સાથે કરી. ચર્ચામાં બહેને જગ્ણાયું કે, મોટાભાગના છોકરાઓ છોકરીઓને શરૂઆતમાં ખૂબ જ સાચવતા હોય છે. તેમની સાથે સારી રીતે અને મોટી વાતો કરે. છોકરીને ગીફ્ટ આપે. ફરવા લઈ જાય. છોકરીના કામ કરે. જેથી છોકરીઓ ઇમ્પ્રેશ થઈને આકર્ષિય છે. કોલેજના છોકરાઓ જગ્ણાયું કે, કોઈપણ છોકરીએ ફેન્દશીપ બાંધવાનું કહે એટલે આપણો હા પાડવી જરૂરી નથી. એણો સરસ ઉદાહરણ આયું કે, મને કોઈ હિરોઇન ખૂબ જ ગમે, હું અને પ્રેમ કરું. એટલે શું તે મારી સાથે ફેન્દશીપ કરશે? ના જ કરે. કારણ કે, તેનું અને મારું સ્ટેટ્સ જુદું છે. ફેન્દશીપ, પ્રેમ કે લગ્ન કરવા માટે ધારી બાબતો વિચારવી જોઈએ. સમાજની માન્યતાઓ, સંસ્કૃતિ, ભાજાતર, સંસ્કાર વગેરે. લગ્ન પછી તમે જે ધરમાં જશો ત્યાં તમારું સ્થાન શું હશે? તમને કેટલી અને કેવી સ્વતંત્રતા મળશે? તમે અને તમારા બાળકો પ્રગતિ કરી શકશો? તમારા પખ્યાને તેમના જમાઈથી ગૌરવ થશે? મમ્મી-પખ્યાને જરૂર પડે તેમનો જમાઈ અડધી રાતે આવીને ઊભો રહી શકે તેવો સક્ષમ છે? છોકરીએ છોકરાના રૂપને ના જોતા તેની કાબેખિયત, સ્ટેટ્સ, ભાજાતર વગેરે જોઈએ.

ધારી છોકરીઓ શરૂઆતમાં ફેન્દશીપ કરતી હોય છે. પછી તે ફેન્દશીપ પ્રેમમાં પરિણમે છે. અને એવું માનવા લાગે છે કે, મારી સાથે સંબંધ રાખનાર છોકરો મને ક્યારેય છેઠરે નહિ જ. મારા ફોટા કોઈને બતાવે જ નહિ. અમારા સંબંધ અંગેની વાત કોઈને ના જ કરે. મારા માટે જીવ આપી દે. વગેરે. જે તેમની ભ્રમણા છે. હકીકત એ છે કે, મોટાભાગના છોકરાઓ આવા સંબંધની વાત પોતા મિત્રવર્તુળમાં વટ મારવા કરે કરે ને કરે જ. એટલું જ નહિ ફોટા પણ બતાવે અને પ્રેમ પત્રો પણ વંચાવે. વળી આ છોકરાઓ પેલી છોકરીને એવું જગ્ણાવતા હોય છે કે, હું કોઈને ના કહું. મારી પર વિશ્વાસ રાખ વગેરે. પછી બ્રેકઅપ થાય એટલે આપણો સૌ જાણીએ છીએ તેમ સોશિયલ મીડિયામાં ફોટા ફરતા થઈ જાય છે. ક્યારેક તો પેલા છોકરાના મિત્રો પણ ગેરલાભ લેવા માંડે છે. માટે જ યુવાનીમાં કયાંક આવા સંબંધ બાંધી બેઠા હોવ તો, લગ્નપૂર્વ ઓછામાં ઓછા સગાઈના છ માસ પૂર્વે આવા સંબંધો તોડી નાખો. તો જ તમે બિન્દાસ કહી શકશો. હા, સંબંધ હતા, પણ અત્યારે નથી. જે પતિદેવ સાંચુ પણ માનશો.

લગ્ન કરવા માટે શરૂઆતમાં પ્રેમ કરવો જરૂરી નથી. આજના આપણા ૮૫ ટકા લોકો પહેલા લગ્ન કર્યા છે, પછી પ્રેમ કર્યા છે. જેથી તે સંબંધો ટક્ક્યા છે. જે પાંચ ટકા પહેલા પ્રેમ કરીને લગ્ન કર્યા છે, તેમાંથી ખૂબ જ ઓછા ટક્ક્યા છે. કયાંય કોઈ સાથે ફેન્દશીપ કે આંધળો પ્રેમ થઈ ગયો હોય તો ફોટા ના જ પડાવો. ચિહ્નીઓ કે

પ્રેમપત્રો ના લખો. તમારી કોઈ નિશાની રહી જાય તેવું કશું જ ના કરો. ફેન્દશીપ અને પ્રેમ બસેમાં મોટો તકાવત છે. તે સમજો વચ્ચનો કે વિશ્વાસમાં ના રહો. સમાજમાં બનતા કિસ્સાઓ જુવો. તેમાંથી શીખો. સમાજમાં બધા જ છોકરાઓ ખરાબ છે તેવું નથી. પણ તમારી આ ઉમરમાં તમે સારા અને ખરાબ છોકરાને અલગ નહિ પાડી શકો. ફેન્દશીપમાં ફરવા જવાનું થાય તો એકલા ના જશો. સાથે બહેનપણીને રાખો. આજના મા-બાપે પણ પોતાના સંતાન સાથે બેસીને ખુલ્લા દિલથી ચર્ચા કરવી જોઈએ, સંતાનોને સલાહ અને સમજ આપવી જોઈએ.

સંસ્થા સમાચાર

શ્રી સોન્નથ વિદ્યાશ્રીમાતી જૈન સમાજ - મુંબઈ

સમાજને ભેટ

૧૦૦૦/- શ્રી નિલેશભાઈ પ્રાણલાલ પારેખ તરફથી
સ્વ.રમીલાબેન પ્રાણલાલ ન્યાલચંદ પારેખના
આત્મશ્રેયાર્થે.

શ્રી સોન્નથ વિદ્યાશ્રીમાતી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ - મુંબઈ

શ્રી તારાચંદ ધનજભાઈ મહેતા તથીબી રાહત ખાતે

રૂ. ૫૦૦/- શ્રી ધીરજલાલ મણિલાલ મહેતા તરફથી તેમના
જન્મદિવસ ની ભેટ

શ્રીમતી કંચનબેન અમીચંદભાઈ જીવનભાઈ વોરા
મેડિકલ કિટીકલ તથીબી રાહત ખાતે

રૂ. ૫૦૦/- શ્રી ધીરજલાલ મણિલાલ મહેતા તરફથી તેમના
જન્મદિવસ ની ભેટ
અનાજ વિતરણ ખાતે

રૂ. ૬૩૦/- શ્રીમતી બિનીતાબેન તુખારભાઈ શાહ તરફથી
ભેટ

રૂ. ૫૦૦/- શ્રી ધીરજલાલ મણિલાલ મહેતા તરફથી તેમના
જન્મદિવસ ની ભેટ

રૂ. ૧૧૦૦/- શ્રીમતી ભાનુબેન હિંમતલાલ ભાયાણી તરફથી
ચિ.ભાવિક વ્યોમેશભાઈ ભાયાણીને ત્યાં પુત્રી
રન ના જન્મની ખુશાલી નિમિત્ત ભેટ

રૂ. ૫૦૦/- શ્રીમતી દર્શનાબેન જયેશભાઈ વસા તરફથી
તપસ્વી દર્શનાબેન ના વર્ષીતપ નિમિત્ત ભેટ
અનાજ વિતરણ સહાયક કોર્પસ ખાતે

રૂ. ૫૦૦૦૦/- માતુશ્રી રમીલાબેન રમણીકલાલ પારેખ પરિવાર
તરફથી સ્વ.રમીલાબેનના આત્મશ્રેયાર્થે ભેટ

તેં તારા આ કેવા હાલ કરી નાખ્યા છે!

- ફુલ્ઝાકાંત ઉનડકટ

જે ન ખબર પડે તો બસ સવાલ પૂછી જો,

નહીં તો એક જ રસ્તો છે, વાડ કૂદી જો. - હરીશ શાહ

જિંદગીનો સ્વભાવ પડકારો આપવાનો છે. જિંદગી કયારેય સીધી લીટીમાં ચાલતી નથી. એની ફિતરત જ અવળંગંડી છે. કદાચ જિંદગી એકસરખી હોત તો જીવનનો ચાર્મ પણ ન રહેત. હુંખ છે તો જ આપણને સુખની પરવા છે. વેદના છે તો જ આનંદનું મૂલ્ય છે. પીડા અને દદ કોઈ ને કોઈ સ્વરૂપે ત્રાટકતાં રહેવાનાં છે. બધું સરખું ચાલ્યું જતું હોય ત્યાં જ અચાનક કંઈક એવું થાય છે જે માણસને મૂલ્યની નાખે છે. દુનિયામાં કોઈ માણસ એવો નહીં હોય જેને કયારેય વિપદા ન આવી હોય. કરુણાતા એ છે કે, આપણે વેદના અને પીડાને પંપાળના રહી છીએ. કોઈને પણ સવાલ કરો કે, તમારી જિંદગીમાં સૌથી કપરો સમય કયો હતો તો એ ફટ દઈને કહી દેશે કે મારો એ સમય બહુ અધરો હતો. બીજો સવાલ એ કરો કે, સૌથી બેસ્ટ ટાઇમ કયો હતો, તો એને જવાબ આપતા પહેલાં થોડોક વિચાર કરવો પડશે. સાંચું બહુ ઓછું યાદ રહે છે અને ખરાબ ઘીકમાં ભુવાતું નથી. જિંદગીનો આધાર એના પર રહેતો હોય છે કે, આપણે શું યાદ રાખીએ છીએ અને શું ભૂલી જઈએ છીએ. જેનામાં ભૂલી જવાની આવડત છે એ સુખની વધુ નજીક રહે છે. કોઈ વખાડા કરશે તો આપણને ગમશે પણ લાંબો સમય યાદ નહીં રહે, કોઈ જરાકેય ટીકા કરશે અથવા તો ખૂચે એવું બોલશે તો આપણે કયારેય નહીં ભૂલીએ. એણે મને આવું કહ્યું હતું, મારાથી એ ભુલાતું જ નથી. હું એને કયારેય માફ નહીં કરું! કોઈ તો એક વાર કહે છે પણ આપણે એ જ વાત આપણી જાતને હજાર વાર કહેતા રહીએ છીએ. એમાંથી મુક્ત થવું પડતું હોય છે.

ઉદાસી, નારાજગી અને ગુસ્સાની અસર સીધી આપણા અસ્તિત્વ પર થતી હોય છે. આપણા વિચારો આપણા ચહેરા પર તરવરી જાય છે. ગુસ્સામાં હોય એનો ચહેરો કયારેય સૌચ્ચ નથી લાગવાનો. આપણા મનમાં જે ચાલતું હોય છે, એની ચાડી ચહેરો ફૂકી દે છે. એક છોકરીની આ વાત છે. પ્રચંડ બુદ્ધિશાળી એ છોકરીને એક છોકરા સાથે પ્રેમ થયો.

સમય જતાં સમજાયું કે, પોતે જેને પ્રેમ કરે છે એ છોકરો સારો નથી. એણે જ બેંકઅપ કર્યું, પણ એનાથી એ વાત સહન થતી નહોતી કે, મારાથી તેને ઓળખવામાં ભૂલ કેમ થઈ ગઈ? હું મૂર્ખ બની. એ ડિસ્ટર્બ રહેવા લાગી. આંખોની ફરતે કુંડળા થઈ ગયાં. એની સ્થિતિ જોઈને તેની ફેને કહ્યું. આ તો તારી શું હાલત કરી નાખી છે? તારું મોહું તો જો! કયાં ગઈ તારા ચહેરાની રોનક? તુ તો વિચારોનો ધોધ છે, તારા વિચારોના ધોધને ગટરમાં ન વહેવા દે! જે થઈ ગયું એમાંથી બહાર નીકળ. જિંદગીમાં આપણી સાથે કંઈ ન ગમે એવું બને ત્યારે આપણે કોઈને દોષ દેવો ન જોઈએ. એમાંથે પોતાની જાતને તો કયારેય દોષી ન ગણાતી જોઈએ. ભૂલ થઈ જાય તો એને સુધારવાની, એમાંથી શીખવાનું પણ એમાં પડ્યાં નહીં રહેવાનું, તારા વિચારોને ડાયવર્ટ કર અને એને સાચી અને સારી દિશા આપ!

કેવું છે! ઘણી વખત આપણને કોઈ કહે ત્યારે ભાન થાય છે કે, આપણે કેવા થઈ ગયા છીએ! આપણે રોજ અરીસામાં આપણનું મોહું જોતા હોઈએ છીએ, પણ ચહેરા પર આવતા બદલાવને ઘણી વખત સમજી શકતા નથી. ચહેરાને સમજવા માટે વિચારોને સમજવા પડે છે. પ્રફુલ્લિત ચહેરો તો જ હોવોનો જો આપણા વિચારો ઉમદા હોય. એક દલીલ એવી પણ થઈ શકે કે, વિચારો પણ આખરે તો સમય અને સંજોગો પર આધાર રાખે છેને? સાચી વાત છે, કોઈ અણગમતી ઘટના બને ત્યારે ઉદાસી થવાની જ છે. થવી પણ જોઈએ. એ જ તો આપણી સંવેદનશીલતા પ્રગટ કરે છે. ગમે તે બને અને

કંઈ અસર ન થાય ત્યારે આપણે જ કહેતા હોઈએ છીએ કે, કેવો જડ જેવો છે અથવા તો કેવી જડ જેવી છે! જિંદગીમાં જડ જેવા નહીં પણ જળ જેવા થવું પડે છે, વહેતા રહેવું પડે છે. દરેક વખતે વહેણ સીધું નહીં જ હોવાનું, કયારેક વળાંક તો આવવાનો જ છે. કોઈ જરણું વળાંક આવ્યે અટકી નથી જતું. પહાડ હોય તો ધોધ બનીને પણ વહેતું રહે છે!

જિંદગીમાં માણસે જુદા જુદા સ્તરે

જવવાનું હોય છે. જિંદગીમાં પહેલાં સમજણા, પછી બુદ્ધિ અને પછી જ્ઞાનનો ઉમેરો થવો જોઈએ. આપણે ભલે જ્ઞાની ન થઈ શકીએ, સમજું થઈએ તો પણ ઘણું છે. વ્યાવહારિકતા હોય તો પણ પૂર્તું છે. જિંદગીને સમજવી પડે છે અને સમજણા પછી જિંદગી જેવી છે એવી સ્વીકારવી પડે છે. આ સ્વીકાર પણ સહજ હોવો જોઈએ. જિંદગી સામે ફરિયાદો કરવાનો કોઈ અર્થ હોતો નથી. સમજ એ જ છે કે, આપણે આપણાને મળેલી જિંદગીમાંથી સુખ, આનંદ અને ખૂશી શોધીએ. શોધીએ તો મળે. જિંદગી જવતા શીખવું પડે છે. અનુભવો આપણાને જિંદગી જવતા શીખવાડે છે. ઘણી વખત આપણાને જે અનુભવો થાય છે એમાંથી કંઈ શીખવા કે સમજવાના બદલે તેની ફરિયાદો કરીએ છીએ. ઉધામા મચાવીએ છીએ. શાંત થવાનું હોય ત્યારે નારાજ કે ઉદાસ થઈએ છીએ.

દરેક માણસની પોતાની એક ઔરા હોય છે. ઔરા સારી પણ હોય છે અને બૂરી પણ હોય છે. ઔરા એમ જ નથી બનતી. એની પાછળ આપણી વૃત્તિ અને પ્રકૃતિ કારણભૂત હોય છે. તમે તમારી પ્રકૃતિનું કયારેય અવલોકન કર્યું છે? પ્રકૃતિ બદલતી રહે છે. બદલે એનો વાંધો નથી, બગડે નહીં એની કાળજી રાખવી પડતી હોય છે. કેટલાક લોકોની વાતો સાંભળીને અને વર્તન જોઈને આપણે એવું કહીએ છીએ કે, એ માણસ કેવો થઈ ગયો? પહેલાં એ આવો હતો નહીં? આપણાને આપણી કેટલી ખબર હોય છે કે, હું કેવો હતો અને કેવો થઈ ગયો હું? બનવા જોગ છે કે આપણે સારા પણ થયા હોઈએ. આપણાને એની પણ ખબર હોવી જોઈએ કે, આપણે સારા થઈ રહ્યા છીએ. સારા થતાં હોઈએ એનું ભાન હોય એને જ ખબર પડતી હોય છે કે, ખરાબ થતા નથી. માણસે સમયે સમયે પોતાનું મૂલ્યાંકન પણ કરવું પડતું હોય છે. જિંદગીમાં જેટલા દિવસોનો ઉમેરો થાય છે એની સાથે સમજણામાં કેટલો વધારો થાય છે? સમજું થયા હોય તો પણ એક વાતનું ધ્યાન રાખવું પડતું હોય છે કે, જ્ઞાનનો કોઈ ભાર ન લાગે! સાચું જ્ઞાન એ છે કે જે માણસને હળવો બનાવે. એક વ્યક્તિની આ વાત છે. તે ખૂબ હોશિયાર હતો. ધીમે ધીમે તેને અનેક એવોઈ મળવા લાગ્યા. એની નામના થઈ ગઇ. એ માણસને પછી એવું થવા લાગ્યું કે, હું તો કંઈક છું. બીજા બધાને એ તુચ્છ સમજવા લાગ્યો. કોઈને ગણકારે નહીં. એક વખત તેના મિત્રો કહ્યું, તમને કોઈની નજીક લઈ જાય એ જ સાચું જ્ઞાન છે. દૂર લઈ જાય એ નહિં! તું તો બધાથી દૂર થઈ રહ્યો છે. તને ખબર છે, દરેક સારો માણસ જ્ઞાની હોય એ જરૂરી નથી પણ દરેક જ્ઞાની માણસ સારો હોય એ વધુ જરૂરી છે. ઘણા લોકો સ્વભાવે જ સારા હોય છે. ઉદાર દયાળું અને સહિષ્ણુ હોય એ માણસ દરેક ને સ્પર્શો છે. કોઈને આપણી સાથે વાત કરવાનું મન ન થાય તો આપણી આવડત, બુદ્ધિ કે જ્ઞાનનો કોઈ મતલબ નથી. ગમે એ સ્થાને પહોંચી જઈએ, પણ આપણા લોકોથી દૂર થઈ જઈએ તો એ સિદ્ધિ સાર્થક બનતી નથી. બારે રહેનારા લોકો મોટાભાગે

પોતાના વજનથી જ દબાઈ જતા હોય છે. હળવા રહેનારા જ હસતા અને બધા સાથે હળતા મળતા રહે છે. પ્રભુત્વ કેળવવું અને વર્ચેસ્વ જમાવવું એમાં બહુ મોટો ફર છે. સાચી જિંદગી એ જ છે કે, જીવવાની મજા આવે. તમને જિંદગી જવવાની મજા આવે છે? ન આવતી હોય તો સમજવું કે આપણે ખોટા રસ્તે છીએ. સાચા રસ્તા દૂર નથી હોતા, આપણે બસ એ તરફ પગલાં માંડવાના હોય છે.

છેલ્લો સીન: દરેક પોતાના પ્રોબ્લેમ અને પડકારોનો સામનો કરતા જ હોય છે. ફેર એટલો જ હોય છે કે, ઘણા હિંમતભેર પડકારોનો સામનો કરે છે અને કેટલાક રોદણાં રડવામાંથી નવરા નથી પડતા. (- સોજન્ય: સંદેશ)

શ્રી સોરથ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળની લેટ નીચે લખેલ બેંક ખાતામાં જમા કરશોજુ.

Name : Shri Sorath Visa Shrimali Subhechhak Mitra Mandal.

Banker : Bank of India

Bullion Exchange Branch : Mumbai

A/c. No. : 000810100006108

IFCI Code : BKID0000008

80/G : AACTS 1446 GF 20214 dt. 28-05-21

(આપની મોકલેલી રકમની દરેક વિગત, મોકલનારનું નામ, સરનામું, મોબાઈલ નંબર શ્રી વિનોદભાઈ મહેતાને મોબાઈલ નં. ૮૮૩૩૫૦૦૫૦૮ માં વોટસએપ ઉપર મોકલી આપવા વિનંતી.

-: NEW ADDRESS :-

Shri Nileshbhai Pranlal Parekh

102, Tulip, Silverpark Residency,
Behind Oswal Vadi, Kamatghar Road,
Bhiwandi, Dist.Thane-421302.

Mo.: 9326350955 / 8169369824

-0-0-0-0-0-

Shri Chandrakanthbhai Nayalchand Parekh

803 Yasmin CHS. Ltd., Sevaram Lalvani Road,
Gaushala Road, Mulund (West),
Mumbai - 400080.

-0-0-0-0-0-

Shri Lalitkumar Muljibhai Ramani

No.4, Swastik Bunglow,
39, Vasant Kunj Society, Jain Nagar,
Paldi, Ahmedabad-380 007 (Gujarat).
Mo.: 9825254900

સાવ નકલી રતનો ચળકાટ પડ્યા ઓછો નથી

- ડૉ. શરદ ઠાકર

એ સાંજે હોસ્પિટલના ઓડિટોરિયમમાં અંશી ડોક્ટરો સાંભળી રહ્યા અને ડો.વી.ડી. ગરજતા રહ્યા, વરસતા રહ્યા, તાંડવ બનીને ગ્રાટકતા રહ્યા. ડો.વી.ડી. શાહ સૌભ્ય, સુંદર અને શેત વ્યક્તિત્વના સ્વામી. કપડાં પણ હંમેશાં સફેદ રંગના જ પહેરે. દૂધ જેવા સફેદ રંગનાં. એમનો ચહેરો પણ એટલો જ ગોરો. કપડાંના રંગ સાથે સ્વર્ઘા કરે તેવો. કાયમ હસતા રહે એટલે દાંતનાં દર્શન ચાલુ જ રહે. એ પણ દૂધ જેવા સફેદ. આ શેત કાંતિમાં જહુયે જો કંઈક ખૂટટું હોય તો એમના મસ્તક તરફ જોવું પડે. પૂનમની રાતે પૃથ્વી ઉપર ઢોળાયેલી ચાંદની જેવા રૂપેરી કેશ ફરજરે. વી.ડી.શાહ સાહેબ ડોક્ટરને બદલે દેવદૂત જેવા વધારે દેખાય.

એમના વિશે ધણી બધી વાતો મારા સાંભળવામાં આવેલી અને દરેક વાતે એમના પોદ્રેટમાં શેત રંગનો એક વધુ લસરકો મારી આખ્યો હતો. એક દિવસ એ જે હોસ્પિટલના વડા તરીકે સેવા આપી રહ્યા હતા ત્યાના લોન્ડ્રી વિભાગના એક છોકરાને થેલીમાં કશુંક લછ જતો જોઈ ગયા. છોકરાની હિલચાલ જરાક શંકાસ્પદ હતી. ડો.વી.ડી.શાહ એને ટપાર્યો, એછા...! શું લછ જાય છે? કંઈ નથી! કંઈ નથી! છોકરો એવી રીતે બોલતો હતો કે કોઈ પણ માણસ સમજુ જાય કે થેલીમાં ચોક્કસ કંઈક છે. ડો.શાહ એને પાસે બોલાવ્યો. થેલી આંચકી લીધી. અંદર એક શર્ટ હતું. એમણે અંખ લાલ કરી, 'કોનું છે આ શર્ટ?' ધરાકનું છે... પ... પણ કોનું છે એ ખબર નથી... કો'ક દરદીનું કે એના સગાનું હશે, પણ ભૂલીને જતા રહ્યા લાગે છે.' એટલે તારી માલિકીનું થછ ગયું, એમ? શરમ નથી આવતી આમ ચોરી કરતા? સર! મેં ચોરી નથી કરી, ધરાક ભૂલી જાય એમાં હું શું કરું? છોકરામાં દલીલ કરવા જેટલી હિંમત આવી, પણ ડો. શાહ એની દલીલને ભાંગીને, તોડીને, કાપીને, દળીને જીણા લોટ જેવી કરી નાખી. 'ચોરી' ઉપર ટુંકું પણ મનનીય ભાષણ ઠોકી દીધું. છોકરો શરમિંદો થછ ગયો. સાહેબે હોસ્પિટલના નોટિસ બોર્ડ ઉપર એક ખોવાયેલું શર્ટ મખ્યાની જાહેરાત મૂકી દીધી. પૂરા એક મહિના પછી સૌરાષ્ટ્ર બાજુનો એક દરદી ફોલો-અપ તપાસ માટે આવ્યો ત્યારે એણે જાહેરાત વાંચી. એણે શર્ટની નિશાની આપી અને એ એનું જ છે એની સાબિતીઓ રજૂ કરી, શર્ટ એને સોંપી દેવામાં આવ્યું એ પછી જ ડો.શાહ સાહેબે રાહતનો શાસ જેંચ્યો. હોસ્પિટલના વોર્ડબોયથી લછને ડોક્ટરો લગી ડો.શાહની પ્રામાણિકતાની વ્યાખ્યા પ્રસરી ગઈ. મને તો આ ઘટના વિશે ત્યારે ખબર પડી જયારે કોઈએ મને કહ્યું. મારા મનના કેન્વાસ ઉપર ડો.વી.ડી.શાહનું જે ચિત્ર અંકાયેલું હતું એમાં શેત રંગનો એક

લસરકો ઉમેરાઇ ગયો. પ્રામાણિકતા મનેય પ્રિય છે, પરંતુ આટલી હેઠ નહીં. રસ્તામાં પડેલી કરન્સી નોટ જો મને જરી જાય તો હું પાંચ દસ મિનિટ બગાડીને આજુભાજુમાં પૂછપરછ કરી લઈ. પછીએ જો એનો મૂળ માલિક ન મળે તો કાં એ રકમ બિખારીને આપી દઈ, કાં કો'ક સેવાની સંસ્થામાં જમા કરાવી દઈ. મંદિરમાં તો ન જ મુકું! પણ ઉપરની ઘટના પછી મને ખબર પડી કે આ પણ એક પ્રકારની ચોરી જ ગણાય. ખરી વાત એ ગણાય કે જેટેલી ચીજ એના મૂળ માલિકને જ સોંપી દેવી જોઈએ. એક વાર સર્જિકલ વિભાગના ડો.કાલરિયા ડો.વી.ડી. ને મળવા આવ્યા, 'સર! એક સારા સમાચાર આપવા આવ્યો છું. આપણી હોસ્પિટલના તમામ ડોક્ટરોને દીવ લછ જવાનો કાર્યક્રમ બનાવ્યો છે. આપ જોડાશો ને?' નણ દિવસ ને બે રાતનું પેકેજ છે. 'વી.ડી. હસ્યા, 'વેરી શુડ! હું પણ તમારી સાથે આવું છું. મારે કેટલું કંટ્રિબ્યુશન આપવાનું છે?' કહીને એમણે બિસ્સામાંથી પાકીટ કાઢ્યું. ડો.કાલરિયાએ એમને અટકાવ્યા, 'એક પૈસાનુંયે નહીં, સર!' આપણામાંથી કોઈએ કશું જ આપવાનું નથી. આખી ટ્રીપ દવાની કંપની તરફથી સ્પોન્સર્ડ થયેલી છે. 'કશ ખુશી માં?' ડો. વી.ડી.નાં ભવાં તંગ થયાં. 'આપણી હોસ્પિટલના વપરાશ માટે પૂરા વર્ષની દવાઓનો સ્ટોક આ કંપની પોસથી આપણો ખરીદવાના છીએ એના બદલામાં?' ડો.કાલરિયાનો અવાજ આવી રેહલા વાવાજોડાની શક્યતા પારખીને ધૂજવા માંડ્યો. વાવાજોકું ગાટકયું. 'શરમ નથી આવતી તમને આવી સોદાબાજી કરતાં? કેન્સલ ધી ટ્રીપ એન્ડ કેન્સલ ધેટ ઓર્ડર ઓફ્સો! આજે સાંજે હોસ્પિટલના ઓડિટોરિયમમાં અંશી ડોક્ટરો સાંભળી રહ્યા અને ડો.વી.ડી. ગરજતા રહ્યા, વરસતા રહ્યા, તાંડવ બનીને ગ્રાટકતા રહ્યા. 'પ્રામાણિકતા' ઉપરનું પ્રલંબ પ્રવચન સાંભળીને ડોક્ટરો ધૂટા પડ્યા. આ ઘટનાની જાણ મને તો કેવી રીતે હોય? મને તો ત્યારે ખબર પડી જયારે મને કોઈકે કહ્યું. મારા દિમાગના કેન્વાસ ઉપર ડો. વી.ડી.ની જે છબી ઢોરાયેલી હતી એ વધુ ને વધુ ઊજળી બની રહી હતી.

એક વાત તો મને તાજેતરમાં જ જાણવા મળી. એમના ટેબલ ઉપરથી ટાંકણીનું એક બોક્કસ ગાયબ થછ ગયું. ડો.વી.ડી. શાહ દોઢ કલાક સુધી પૂરી હોસ્પિટલ ઉપર-તળે કરી નાખી. એક વાર્ડબોય છેવટે પિન-બોક્કસ શોધી લાવ્યો, પણ એ બબડયા વિના રહી ન શક્યો, 'સાહેબ! પણ ખરા છે! દસ રૂપિયાની ટાંકણીઓ માટે દસ પટાવણાને દોઢ કલાક લગી દોડાવ્યે રાખ્યા! શાહ સાહેબ સાંભળી ગયા. અડધા કલાક પછી એ દસેય વાર્ડ બોયજને એમની ઓફિસમાં

બોલાવીને પિસ્તાળીસ મિનિટ સુધી માણસની જિંદગીમાં નાની ચીજોનું મહત્વ એ વિષય ઉપર ભાષણ પીરસતા રહ્યા. એમાં ગાંધીજીને પણ એમણે વણી લીધી.

પેન્સિલના નાનકડા ટુકડાને શોધી લાવવા માટે ગાંધીજીએ મનુષથેનને છેક બીજે ગામ રાતના સમયે દોડાવ્યા હતા એ ઘટનાનું દ્રષ્ટાંત આય્યું. મને તો પછીથી આ વાત જાણવા મળી, પણ જાણ્યા પછી મને રુંબે રુંબે ટાઢક ફરી વળી. મને પ્રતીતિ થઈ ગઇ કે આ સદ્બાળી દેશમાં ગાંધીબાપુ ભલે આજે હ્યાત નથી, પણ ગાંધીવાદ તો જીવંત છે જ. મારા દિમાગમાં ડો.વી.ડી. શાહની છબી હવે શેત જ શેત હતી. હું આવા પ્રાતઃસ્મરણીય મહાનુભાવને મળવા માટેનો મોકો શોધી રહ્યો. જ્યારે હું ડો.શાહને મળ્યો ત્યારે દંગ રહી ગયો, ‘અરે, વી.ડી.! તુ ?!’ એ પણ મને ઓળખી ગયો. ત્રણ-સાડા ત્રણ દાયકા પહેલાં અમે સાથે ભણતા હતા. મેરિકલ કોલેજમાં એકાં વરસ આગળપાછળ હતા. ‘વી.ડી., તારી પ્રમાણિકતા વિશે તો દંતકથાઓ સંભળાય છેને કંઈ! તું તો મેરિકલ જગતનો મહાત્મા ગાંધી બની ગયો છે.’ ‘ઠીક છે એ બધું. આવડી વિશાળ હોસ્પિટલનો વહીવટ કરવો હોય તો એવું બધું કરવું પડે, દોસ્ત! આજકાલ તો જો દિઝતા હૈ વો બિક્ટા હૈ.’ ડો.વી.ડી.એ હસીને જવાબ આપ્યો. પછી ઘંટડી મારીને પટાવાળાને બોલાવ્યો, ‘સા’ભ કે લિયે કુછ ઠંડા લે આઓ! ઔર બાહર કોઈ વિલ્યિટર હો તો ઉસે અંદર ભેઝો!’ પછી મારી સામે જોઈને ક્ષમાસૂચક નજરે કહ્યું, ‘સોરી દોસ્ત! આપણે તો વાતો કરીએ એની સાથે થોડું કામ પતાવતો જઉં..’, મેં ખબા ઉછાળ્યા. મને શો વાંધો હોય! એક ગરીબ જુવાન અંદર આવ્યો. હાથમાનો મોબાઇલ ફોન ટેબલ ઉપર મૂકીને એણો ડો.શાહની સામે બે હાથ જોડ્યા. એના પિતાની સારવારનું બિલ ઓછું કરવા માટે એ કરગરી રહ્યો. ડો.શાહે વિનંતી માન્ય રાખી. બિલમાં પચાસ ટકાની રાહત લખી આપી. યુવાન ગયો. ડો.શાહની નજર એના મોબાઇલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ ઉપર પડી. પણ વારમાં એણો એ ઉઠાવીને ટેબલના ખાનામાં છુપાવી દીયું. પાંચેક મિનિટ પછી યુવાન પાછો આવ્યો, ‘સર, મારો મોબાઇલ કયાંક.. મને લાગે છે કે હું અહીં તો ભૂલી નથી ગયોને?’ ના, ભાઈ! અહીં તો કશું જ નથી. યુ કેન ગો નાઉં! ડો. શાહે ના પાડતી વખતે ચહેરાની એક પણ રેખા બદલવા ન દીધી. યુવાન ચાલ્યો ગયો. માનવામાં ન આવે તેવી વાત છે, પણ મારી નજર સામે બનેલી છે. મોટી હોસ્પિટલના મુખ્ય ડોક્ટર તરીકે લાખોમાં રમતા ડો.શાહે બીજી જ ક્ષણો ખાનામાંથી મોબાઇલ ફોન કાઢ્યો, એમાંથી સિમકાર્ડ બહાર કાઢ્યું, એના ટુકડા કર્યું અને ફેંકી દીધા. ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ સામાન્ય હતું, પણ વી.ડી.ના મોં પરની ખુશી અસામાન્ય હતી. મારી સામે જોઈને એણો કહ્યું, ‘મારી વાઈફીને ચાલશો. લો, હંડુ આવી ગયું!’ હું તો પીતાં પહેલાં જ ઠંડો થઈ ચૂક્યો હતો.

(શીર્ષક પંક્તિ: હેમેન શાહ)

અમૃત વાણી

જ્યેન્નકુમાર હેમતલાલ મહેતા

(જામકંડોરણા)

- ટી.બી. એ જો શરીરનો રોગ છે તો અહંકાર એ આત્માનો રાજરોગ છે.
- કર્મની ગતિ આગળ માળા, કે ગ્રહોના નંગ કામ નથી આવતા.
- આળસ એ આરામ નથી કંજુસાઈ એ કરકરસ નથી, અને ઉડાવપણું એ ઉદારતા નથી.
- સેંકડો મિષ્ઠાનો ખાધા છતા જીબ ચીકડું થતી નથી તેમ અનેક ભોગ ભોગવ્યા છતાં મન ધરાતું નથી.
- એજ મનુષ્ય સુખી છે જેની પાસે સદ્બુદ્ધિ અને વિવેક હોય છે.
- વિદુરજીના પુણ્યથી કૌરવો સુખી હતા. વિભિષણ ના પુણ્યથી રાવણ સુખી હતો પરંતુ તેમને હાંકી કાઢ્યા પછી કૌરવો અને રાવણનો વિનાશ થયો. પુણ્ય નું રક્ષણ જતું રહ્યું
- અનીતિનું હસીને લે છે અને રડીને કાઢવું પડે છે.
- સુતા જગાડ્યા સંત ભલા, લેવડાવે રામનું નામ, પણ ત્રણ મત જગાડ્યો, સ્થિંહ, દીપડો, સાપ.
- આજે દિવસ છે એમનો કાલે તમારો આવશે, પ્રારબ્ધ આગળ કોઈ ફાચ્યો નહીં કે ફાવસે.
- સંત સપુત અને તુંબડા ત્રણોય એકજ સ્વભાવ, તારે પણબોલે નહીં.
- મન રાખો મજબુત, જગતને કોઈ નહિ જતે બહુ બોલતી કહે બોલશો કમ બોલે કપટી.
- સમય અને સંજોગ જોયા વિના પ્રયત્ન કરવાથી કાર્યની હાનિ થાય છે.
- પોત-પોતાની શક્તિ અને મર્યાદાનો વિચાર કરીને જ કાર્યનો આરંભ કરવો જોઈએ.
- તક મળતા જ કાર્યકરી લેવું જોઈએ એક પણ ક્ષણનો પણ વિલંબ ન કરવો.
- અન્નિ કરતા પણ કટુવાળીનો દાહ વધારે કષ્ટદાયક હોય છે.
- જેના આધારે જીવન જીવતા હોય તેની કયારેય ટીકા કરશો નહીં.

અમૃત વાણી

જ્યેન્દ્રકુમાર હેમતલાલ મહેતા
(જમકંડોરણા)

સોનેરી સૂત્રો

એક ડોક્ટરે બધા માટે એક નવા પ્રકારનું પ્રિસ્ક્રિપ્શન બનાવ્યું છે જે આપણે બધાએ મમળાવ્યા કરીને અને રોજિંદા જીવનમાં ઉતારવાથી જીવન સુખમાં પસાર થશે.

- દરરોજ ઓછામાં ઓછી ત્રણ વ્યક્તિના ચેહેરા પર સ્મિત લાવો.
- ચર્ચા-નિંદા-કુથલી માં સમય ન બગાડો.
- ભૂતકાળ ભુલી જાઓ. વર્તમાન કાળનો આનંદ માણો.
- દરેક દલીલની સામે જીતી શકવાના નથી એટલે મતભેદ સ્વીકારી લો.
- સરખામણી કરવાનું છોડો કારણકે તમારા સુખનું કારણ ફક્ત તમે છો.
- દરેકને સ્મિત સહ માઝી બખો-જતુ કરવાની ટેવ પાડો.
- બીજા લોકો તમારા માટે શું વિચારસે એવા વિચાર છોડો.
- ગમે તેટલી ખરાબ પરિસ્થિતિ હશે, બદલાશે જરૂર.
- માંદા પડો ત્યારે તમારો બોસ નહીં પણ તમારા મિત્રો તમારી સંભાળ રાખશે માટે મિત્રોના સંપર્કમાં રહો.
- હર્ષ સમયનો બગાડ છે. તમને જોઈતું બધું તમારી પાસે છે.
- ઉત્તમ હજુ આવવાનું બાકી છે, માટે દરરોજ સવારે ઉઠીને હશ્વરનો આભાર માનો.
- દરરોજ દસ થી ત્રીસ મિનિટ ચાલવા જાઓ અને હા ચાલતી વખતે ચહેરા પર હળવું સ્મિત હોયતો ઉત્તમ.
- દરરોજ સાત કલાક ઉંઘો અને રોજ આછોમાં ઓછી દસ મિનિટ માટે એકાંતમાં બેસો.
- ધ્યાન, યોગ અને પ્રાર્થના માટે સમય ફાળવો.
- પુષ્ટણ પાણી પીઓ.
- જોશ, ઉત્સાહ, અને કરુણા આ ત્રણ મહત્વના ગુણ છે જીવનમાં.
- ગયા વર્ષ કરતા આ વર્ષે વધારે પુસ્તકો વાંચો.
- સિનેરથી વધારે ઉંમરના વૃદ્ધ અને સાત થી ઓછી ઉંમરના બાળકો સાથે રોજ થોડો સમય જરૂર ગાળો.
- જાગતામાં સપના જુઓ.

અતીની ગતિ નથી

જ્યેન્દ્રકુમાર હેમતલાલ મહેતા
(જમકંડોરણા)

‘અતિ ભલો નહિં બોલનો, અતિ ભલી નહીં ચુપ
અતિ ભલી નહીં બરસનો, અતિ ભલી નહીં ધૂપ’
માણસ જ્યારે જીવનમાં લક્ષ્મણ રેખા ઓળંગી જાય છે ત્યારે
કુદરત તેના નાશ માટે શક્ત ઉગામે જ છે. એમ વાસ્તવિક જીવનમાં
પણ અતિ ખાવું, અતિ પીવું, અતિ હરખબેલું થવું, અતિશય
'ડોન' વેડા કરવા, અતિ ગુસ્સો, અતિ કર્કશ વાણી, અતિશય
દગાખોરી, અતિ હર્ષ કરવી તેનો પણ કુદરતી રીતે જ અંત
આવે છે. દડાને રોક્યો નથી રોકાતો પણ તે દડો ભીતે ભટકાઈને
જ પાછો પડે છે.

અતિશય બાલેવું પણ સારું નથી, અતિશય ચુપ રહેવું પણ
સારું નથી, અતિશય વરસાદનું વરસવું પણ સારું નથી, અને
અતિશય ધૂપ (તડકા) પણ સારો નથી.

આજના સમયમાં અતિશય બેફામ રીતે ડ્રેફ્વિંગ કરીને કેટલાં
નિર્દોષ માણસોનો ભોગ લેવાઈ જાય છે. અતિ મદીરાપાન
કરીને પત્નીને ત્યા પાડોશીઓને પણ ત્રાસ આપવામાં માણસો
નિર્દોષ લોકોને ત્રાસ આપવાનું મુક્તા નથી. અતિશય ઊધી
માણસ ઘરમાં કંકાશ પેદા કરીને જઘડા કરીને ગોરાના પાણી
પણ સુકવી નાખે છે.

આજે મોબાઇલે પણ બાળકો ત્યા યુવાનોને માજા મુકાવી
છે. અતિશય મોબાઇલમાં વસ્ત વ્યક્તિને સમયનું ભાન રહેતું
નથી. જવાબદારીનું ભાન રહેતું નથી. મોબાઇલ ન અપાવો તો
અને મોબાઇલ અતિશન ન જોવાનું કહેવામાં આવે તો પણ
માણસ આપદ્યાત કરી લે છે કયાં જઈને આ બધું અટકશે?

દિવસે દિવસે સમય ખરાબ આવતો જાય છે. અતિ, અનીતિ,
ભષાચાર પણ દિવસે દિવસે વધતા જાય છે. અતિ ભેળ સેળ
કરીને માણસની ઊંદગીને તબાહ કરવામાં પણ માણસ પાછું
વળીને જોતો નથી. માણસને આવા કપરા સમયમાં તમાચો
મારીને મોહું લાલ રાખવું પડે છે. પરંતુ આજે કુદરતના અતિ
કરતા માણસનું 'અતિ' વધી ગયું છે. આ અતિનું 'ઈતી' કયારે
થશે તે ભલે નક્કી નથી પરંતુ 'અતિ' સર્વત્ર વજયતે એ આપણે
હમેશા યાદ રાખવું જોઈએ.

શ્રી સોરથ વિશા શ્રીમાળી જૈન મહિલા મંડળ - બોરીવલી

આપણા મંડળનો આ વર્ષનો વધુ એક કાર્યક્રમ તા. ૧૪-૪-૨૦૨૫ ના રોજ યોજવામાં આવ્યો. જે ઓરકેસ્ટ્રા જોડે - 'મેરી આવાજ હી પહેચાન હૈ' ના વિષય જોડે ખૂબ સુંદર રીતે માણવામાં આવ્યો.

કાર્યક્રમની શુભ શરૂઆત મંડળના સેકેટરી કવિતાબેને દરેકને આવકારીને કરી. પછી ઓરકેસ્ટ્રાને આવકારતા શ્રીમતી કિર્તિબેન મયુરબાઈ મહેતા તથા સાથી કલાકારોને પરિચય આપવા સ્ટેજ પર નિમંત્રણ આપાયું. કિર્તિબેન જેમો મંડળના મેખર પણ રહી ચુક્કા છે તથા જેમના અવાજને પણ મંડળ પહેલા માણી ચુક્કુ છે એમને માછક સોપવામાં આવ્યું.

સંગીતની રમણી હીટ ગીતોની વણાજારથી શરૂ થઇ. બધા મેખર બહેનો પણ મન મૂકીને ગીતોની મજા લેવા જોડાયા. સાથે ગીતો ગાયા તથા ડાન્સ કરીને પુરુ વાતાવરણ આનંદીત થઇ ઉઠ્યું.

સાથે જ પ્રોગ્રામમાં આગળ વધતા મેખર બહેનોએ યાદ રાખીને મંડળને જે લેટ આપી તેમના નામ જણાવી મંડળે આભાર વ્યક્ત કર્યો.

આ કાર્યક્રમમાં જે બહેનો લધુ ઉદ્યોગ તરીકે પોતે કામ કરી રહ્યા છે તેમને પ્રોત્સાહન આપવાના ઉદ્દેશ્યથી જે બહેનોના સ્ટોલ રાખવામાં આવ્યા હતા. તેમની જાણકારી મેખરોને આપી તેમને સ્ટોલની મુલાકાત લેવા માટે જણાયું, ચાર સ્ટોલ હતા જેમાં એક સ્ટોલ કુર્તી લેગીંગનો, એક જ્યણાપૂર્વકના નાસ્તાનો, એક શરબતનો તથા એક ટીટલીટ મસાલાનો સ્ટોલ - આ બધાની માહિતી આપવામાં આવી.

લકી ઝો તરીકે સરપ્રાઈઝ ઝો રાખવામાં આવ્યો હતો. જેમાં મંડળે મેખર્સની ખુરશી પાછળ સ્ટીકર હોય તેમને ત લકી ઝોના ઇનામો આપવામાં આવ્યા. સંગીતના કાર્યક્રમને આગળ વધારતા ગીત સંગીતની ધૂન ફરી ચાલુ થઇ અને કવીજનો રાઉન્ડ થયો જેમાં ગીતોને લગતા સવાલો પુછ્યા અને જવાબ આપનારને કેડબરી આપીને ગીતની મીઠાશ માણતા માણતા મોં મીઠું કરાયું.

સંગીતથી દરેક દીલ જોડાયેલું તો હોય જ છે તેથી એક ઉત્સવ જેવો માહોલ ઉભો થવાની અનુભૂતિ થઇ. એક કવીજ કમીટી બહેનો માટે પણ રમાએ જેમાં જોડાઈને ગરબા રમીને આ આનંદમાં ઉમેરો થયો. ગીત, સંગીત, ગરબા, કવીજ, ડાન્સ તથા મનોજ્ઞુમારની યાદમાં અના ગીતો - આ સાથે કાર્યક્રમ ખૂબ જ મનોરંજક રહ્યો.

ત્યારબાદ ચૌવિહારને ન્યાય આપતા ચટાકેદાર કુર્ડની મજા લીધી.

મંડળ જે નવા આઇકાર્ડ બનાવી રહ્યું છે તેમાં ફાળો નોંધાવતા કિર્તિબેન મહેતાએ પહેલા પેજ માટે જાહેરાત આપી તથા છેલ્લા પેજ માટે શ્રી પરેશભાઈ શેઠ તરફથી જાહેરાત મળી, જેનો મંડળ છદ્યપૂર્વક આભાર માને છે. વર્ષાથી આ બંને પેજ માટે મંડળને કિર્તિબેન તથા પરેશભાઈ શેઠ તરફથી હંમેશા સહકાર મળતો રહ્યો છે જેની નોંધ લેતા મંડળ આ સહકારને સહર્ષ વધાવે છે.

બીજા પેજ માટે હંશપૂર્વક શ્રીમતી ઉપાબેન પંકજભાઈ વોરાએ પણ આગળ આવીને પોતાના કામ ને લગતી જાહેરાત આપી. જેનો મંડળ દીલથી આભાર માને છે. બીજા કોઈને આઇકાર્ડમાં જાહેરાત આપવાની છચ્છા હોય તે જરૂરથી પ્રમુખ શ્રીમતી તુલાબેન મહેતાનો સંપર્ક કરે.

આમ બધા મેખર બહેનો કાર્યક્રમના સંગીતને માણી ખાઈધીને છુટા પડ્યા.

પ્રમુખ
શ્રીમતી તુલાબેન મહેતા

ઉપપ્રમુખ
શ્રીમતી દિપ્તીબેન માજની

સેકેટરી
શ્રીમતી ફાલ્ગુનીબેન મહેતા
શ્રીમતી કવિતાબેન મહેતા

‘શિક્ષણ એ શક્તિશાળી સમાજની મૂલધારા છે. વિદ્યા વિના જીવન અધૂરું છે.’

સમાજ દ્વારા રજૂ થયેલી શિક્ષણ યોજનામાં ઉદાર હાથે સહાય કરવા સમાજનાં લોકોને નમ્ર વિનંતી

કોઈ પણ સમાજનાં સવારી વિકાસ અને પ્રગતિ માટે શિક્ષણ ખૂબ જ જરૂરી છે. જેમ જેમ શિક્ષણનો વ્યાપ વધતો જશે તેમ તેમ સમાજ સમૃદ્ધ બનતો જશે. શિક્ષણના કારણે આપણી સેકન્ડ જનરેશને સમાજની કાચાને બદલી નાખી છે. આજે શિક્ષણના કારણે ઘણા કુટુંબો સમૃદ્ધ બન્યાં છે. આના કારણે મદ્દ્યમ વર્ગના લોકો ઘણા ઊંચા આવ્યા છે. તેમના ઘણા પ્રશ્નો હલ થયાં છે. આજે તેમને હાથ લાંબો કરવો પડે તેમ નથી. આ કુટુંબો સમૃદ્ધ અને સ્વાવલંબી બન્યાં છે. તેઓ હવે બીજાને મદદ કરી શકે તેવી પરિસ્થિતિમાં છે. શિક્ષણનો આ જાહુ છે. બીજાં કેટલાંક સમાજો કરતાં શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં આપણે ઘણાં પાછળ છીએ.

જીવનના ઘડતર માટે પણ શિક્ષણ અતિ આવશ્યક છે. આપણો સમાજ આ અંગે કાર્યરત છે. શિક્ષણ આજે ઘણું મૌંદું થયું છે જે સામાન્ય માણસને પરવડે તેવું નથી. આવા કુટુંબોને આ માટે સહાયની જરૂરત છે. સમાજની કારોબારી સમિતી આ અંગે જાગૃત છે. સમાજ કક્ષાએ ‘પરેશ સંજય અમીચંદ જીવનલાલ વોરા શૈક્ષણિક ફંડ’ યોજના ચાલું છે. જેના અંતર્ગત મુંબઈ તથા મુંબઈની બહાર વસતા વિદ્યાર્થીઓ માટે શાળા અને કોલેજની ફી માટે સહાય આપવામાં આવે છે. કોર્પસ ફંડના વ્યાજમાંથી તથા બીજા દાતાઓના સહકારથી આ યોજના અવિરતપણે ચાલુ રહી છે પણ હાલનાં મૌંદવારીના સમયમાં આ ફંડ ઓછું પડે છે.

દીવાળી, ભાઈબીજ ૨૦૨૪ના સંમેલનમાં સમાજનાં પ્રમુખ શ્રી કિરીટભાઈએ ઉપરોક્ત યોજના માટે એક પ્રસ્તાવ સમાજ સમક્ષ મૂક્યો છે. જે અંતર્ગત કોઈ પણ વ્યક્તિ કે પરિવાર રૂપિયા ૧૮૦૦૦ રૂપિયા આપીને એક વિદ્યાર્થીને એક વર્ષ માટે દત્તક લદ તેના અભ્યાસનાં ખર્ચમાં સહાયરૂપ થદ શકે છે. ઉપરાંત કોઈ વ્યક્તિ કે પરિવાર રૂપિયા ૩,૬૦,૦૦૦ કોર્પસ ફંડમાં આપી તેના વ્યાજમાંથી ૨૫ વર્ષ સુધી એક વિદ્યાર્થીને દત્તક લદ શકે છે.

આ પ્રસ્તાવને સંમેલનમાં ઉપરિસ્થિત લોકોનો સારો પ્રતિસાદ મળ્યો અને અંદાજે રૂપિયા સાડાબાર લાખ જેટલી રકમ ભેગી થએ.

ઉદાર દિલ દાતાશ્રીઓ અને સમાજ પ્રેમી લોકો માટે હજુ પણ શિક્ષણના આ ચ્ચન્દ્રમાં સ્વેચ્છાએ જોડાવાની અમૂલ્ય તક છે. સમાજની કારોબારી સમિતી આપ સૌને આગ્રહભરી વિનંતી કરે છે કે આપ સૌ આપની ઇરદ્દા અને ક્ષમતા પ્રમાણે આ યોજનામાં ભાગીદાર બનશો. આનાથી વિદ્યાર્થીઓને તો લાભ મળશે પણ સાથોસાથ સમાજનાં વિકાસ અને ઉત્કર્ષમાં સહભાગી બનશો.

સમાજનાં પરિવારો દેશમાં જુદા જુદા સ્થળોએ અને વિદેશમાં વસેલા છે. તે દરેક સાધન સંપર્ક પરિવારોને આ અંગે ઉદાર સહાય કરવા સમાજની કારોબારી સમિતી વિનંતી કરે છે. કુટુંબમાં એક વિદ્યાર્થી આગળ વધીને ઉર્ચ સ્થાને જશે તો આખું કુટુંબ તરી જશે. આનો અમૂલ્ય લાભ દાતાઓને મળશે. શિક્ષણ અંગેનું દાન સૌથી મોટું દાન છે.

આ યોજના અંતર્ગત આપેલ દાન ૮૦ જી હેઠળ કરમુક્ત છે. આપ સૌનો આ અંગે સહકાર મળી રહેશે એવી આશા અસ્થાને નથી.

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન સમાજ - મુંબઈ

પ્રમુખ સેવક

શ્રી કિરીટભાઈ પ્રભુલાલ મહેતા

શૈક્ષણિક સહાય કમિટી

શ્રી જયુભાઈ સી. દોશી - કંન્વીનર

શ્રી કીશોરભાઈ એલ રામાણી, શ્રી મહુલભાઈ વી. શેઠ, શ્રી હિતેખભાઈ સી. વોરા

આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના

સમાજના પુણ્યશાળી વડીલો, દાતાશ્રી ભાઈઓ તથા બહેનો,
પ્રણામ, જ્ય જિનેન્દ્ર

સમાજના કોઇપણ પરિવારનો સભ્ય માંદગી માં જ્યારે પટકાય ત્યારે સૌથી વધારે ચિંતા માંદગીમાંથી કયારે બહાર નીકળશું અને માંદગીના ખર્ચને કેમ પહોંચી વળશું? જ્યારે માંદગીમાંથી પરિવારનો સભ્ય બહાર આવે છે ત્યારે મનમાંથી એક હાશકારો તો નીકળે છે. જ્યારે પણ જરૂરતમંદ સભ્ય પરિવારનો સભ્ય માંદગી માં પટકાય ત્યારે આખો પરિવાર આર્થિક રીતે પાયમાલ થઈ જાય છે. જરૂરતમંદ કુટુંબ માં આવકની રકમ લગભગ ફિક્સ હોય છે અને તમેના ખર્ચનું પણ એક બજેટ બનેલું હોય છે. તેમના ફિક્સ ખર્ચના બજેટ ઉપરાંત વધારોના આર્થિક બોજો આવેલી માંદગી જે પરિવારના તમામ સભ્યોની ચિંતામાં વધારો કરાવી જાય છે. અણાદારી આવેલી માંદગી આખાય બજેટ ને અને ઘરને વેરવિખેર કરી નાંખે છે.

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન સમાજ-મુંબઈ ના પ્રમુખ સેવક શ્રી કિરીટભાઈ એ જરૂરતમંદ મદ્યમ વર્ગીય પરિવાને માંદગીના ખર્ચમાં વધારેમાં વધારે રાહત મળે તે હેતુથી 'આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના' વર્ષ ૨૦૨૪માં તૈયાર કરી હતી અને તેમાં લગભગ અત્યારે રૂપિયા ૪૫ લાખ (કોર્પસ ફંડ) નું ભંડોળ જમા થયેલ છે.

પ્રમુખ સેવક શ્રી કિરીટભાઈ તેમજ તેમના સાથી કાર્યકર્તાઓની ટીમનો ટાર્ગેટ લગભગ એક કરોડ રૂપિયાનું (કોર્પસ ફંડ) ભંડોળ એકહું કરવાનો છે અને તે સ્વખન ને સાકાર કરવા તેઓ અને ટીમના દરેક સભ્યો તનતોડ મહેનત કરી રહ્યા છે.

આ સ્કીમમાં મુખ્ય દાતા રૂપિયા ૪૫ લાખ, સહાયક દાતા ૫,૪૦,૦૦૦ થી માંડીને રૂપિયા ૫૪૦૦ સુધી ની સ્કીમો છે. સમાજનો દરેક દાનવીર વર્ગ આ યોજનામાં બોડાય તે હેતુથી આ યોજના તૈયાર કરવામાં આવી છે. જેની વિગત પેન્ફલેટ માં આપેલી છે.

આપણા જૈન શાસન માં સાધિમક પરિવારને સહાયરૂપ થાવું તે આપણી પ્રાથમિક ફરજ છે. શુભ કાર્ય માટે ફાળવેલું ધન આપણા પુણ્યમાં ધરખમ વધારો કરે છે તેમજ સૌથી મોટો સંતોષ આપણું અમૃત્ય ધન કોઇક ની આંતરડી ઠારશે તેનાથી વિશેષ કંદ જ નથી. આ સમાજ ખરેખર મારો છે અને હું એક મારાં જરૂરિયાત વાળા ભાઈને કેવી રીતે એક હુંક પૂરી પાડી શકું તે જ એક સાચા શ્રાવકનો ધર્મ છે. મેડિકલ એ એકદમ ખર્ચાળ છે અને મદ્યમ વર્ગીય માણસ ની કમર તોડી નાખે છે. બીમારી ધરમાં આવે છે અને ઘણી વખતે ઘરને આર્થિક રીતે પાયમાલ કરી દેતા હોય છે.

સમર્સ્ત સમાજના મહાનુભાવોને નમ્ર અપીલ કરીએ છીએ કે આપ આપની અમૃત્ય સંપત્તિનો સદ્ગુર્યોગ આ યોજનામાં દાન રૂપે આપી સમાજના આ ભંડોળમાં વધારો કરવામાં આપનો સાથ આપશો જેથી કરીને આપના થકી આપણાં સમાજના દરેક જરૂરિયાતમંદ પરિવારને વધારેમાં વધારે સહાય રૂપ થઈ શકાય તેવી આશા સાથે... આપનો વિશ્વસનીય.

આ યોજના અંતર્ગત આપેલ દાન ૮૦-જી હેઠળ કર મુક્ત છે. આપ સૌનો આ અંગે સહકાર મળી રહેશે તેવી આશા અસ્થાનાને નથી.

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન સમાજ - મુંબઈ

પ્રમુખ સેવક

શ્રી કિરીટભાઈ પ્રભુલાલ મહેતા

શ્રી યોગેશભાઈ વી. વોરા - કન્વીનર

શ્રી ધીરેનભાઈ ડી. વસા

શ્રી જ્યોશભાઈ ચુનીલાલ વસા - ભાવંદર

ડૉ. ધર્મેશભાઈ આર. વોરા